

ÜSAVAT

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 9 iyul 2014-cü il Çərşənbə axşamı № 174 (5883) Qiyməti 40 qəpik

Xəbər

Mingəçevirdə
elçi gedən
4 nəfəri
bığaqladılar

yazısı sah.2-də

Gündəm

**Vəhhabinin saqqalını qırxan şəxs
barədə həbs-qətimkən tədbiri secildi**

İctimaiyyət isə dini radikalizm təhlükəsi ilə bağlı həyəcan təbili calır; Arif Hacılı: "Cəmiyyət son dərəcə ehtiyatlı olmalıdır"

Rəmzi Zeynalov yazısı sah.12-də

**Elşad Abdullayevin keçmiş
işçisinə cinayət işi açıldı**

yazısı sah.3-də

**Biznesmen-rektorun "ailə
universiteti"nin bağlanması
şok təfərruatları...**

yazısı sah.6-də

**3000 nəfərdən artıq ehtiyatda olan
zabit təlimə çağırıldı**

yazısı sah.2-də

**ABŞ-ın Ermənistandakı səfirinin
Qarabağ açıqlamasına
Azərbaycandan reaksiya**

yazısı sah.9-də

**Prezidentin diplomatlarla görüşündə
mühüm Qarabağ mesajları**

yazısı sah.11-də

**Leyla Yunus istintaqa getmədi və
prokurorluğu ittihad etdi**

yazısı sah.8-də

**Məmurlar əyalətlərdə
camaata zülm edir**

yazısı sah.6-də

**Xocalı soyqırımında hər iki valideynini
itirən Samir parklarda gecələyir**

yazısı sah.2-də

**Furkan Azeri bu dəfə "Yeni
Müsavat"ı hədələdi**

yazısı sah.9-də

Ramazan ayının 11-ci günü

Iftar 21.29. İmsaq (azan) 4.50 (QMİ-nin cədvəli)

11-ci günün duası: "İlahi, bu gün məni yaxşı əməller etməyə həvəsləndir! Belə bir gündə, məndə günah və əlaqəsizliqə qarşı nifrat oyt! Mən qəzəb və cəhənnəm atəşini haram et! Ey, pənahışızların en ulu Pənah!"

Iftar duası: "Allahım, Sənin rizan üçün oruc tutdum, Sənə inandım, Sənə güvəndim. Sənin ruzinə iftar açır və Sənə təvəkkül edirəm. Ey bağışlayan Allah, günahlarımı bağışla".

ALLAH ORUCUNUZU QƏBUL ELƏSİN!

Asfalt oliqarxları haqda ən son və şok məlumatlar

ZİYA MƏMMƏDOVUN QÜRUBU - Həzin son

Nəqliyyat şefi nazir postunda son itkilərini verir; Məmmədovların bir sıra böyük obyektləri, eləcə də "Trump Tower Baku" əllərindən alınır, media layihəsinin üstündən isə birdəfəlik xətt çəkilib; onların ən böyük biznes ortağı olan "Hafka"nın həbsi xəbəri isə təkzib olunmur

yazısı sah.7-də

Arif Əsgərovun xəstəxanasını yoxlayırlar

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədri Hesablaşma Palatasının auditorlarını "sakitcə yola salmaq" tapşırığını verib; dəmir yolu xəstəxanasının işçilərindən 500 manatdan 3 min manatadək "vergi" yiğilir

yazısı sah.5-də

**"Hacı İbrahim
Nehrəmlı daha
bir mükafata
sahib oldu**

yazısı sah.5-də

**Tənzilə Rüstəmxanlı:
"Bu gün Türkiyə
öz sərhədlərini
Türklərə qapadıb"**

yazısı sah.4-də

**Rauf Arifoğlu:
"Məmmədovları
sanki şeytan
qidıqlayırlar"**

yazısı sah.5-də

Prezident Göyçayda yolun abadlaşmasına 2,4 milyon ayırdı

Prezident İlham Əliyev "Göyçay rayonunun Ceyirli-Qızılıağac-Yenikənd avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında" sərəncamı imzalayıb. "Qafqazinfo"nun xəberinə görə, yeddi min nəfər əhalinin yaşadığı 6 yaşayış məntəqəsinin birləşdirən Ceyirli-Qızılıağac-Yenikənd avtomobil yolunun tikintisini davam etdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il dövlət bütçəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xəclərinin bölgüsündə kəndlərəsər avtomobil yollarının tikintisi ve yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 2,4 milyon (iki milyon dörd yüz min) manatı Göyçay Rayon İcra Hakimiyyətinə ayrılmış. Maliyyə Nazirliyinə bu sərəncamda nəzərdə tutulan məbləğdə maliyələşməni müəyyən olmuş qayda da təmin etmek, Nazirler Kabinetinə isə bu sərəncamdan iki işlən məsələləri həll etmək tapşırılıb.

Xocalı soyqırımında hər iki valideynini itirmiş Samir parklarda gecələyir

Xan oğlu İbrahimov çox ciddi problemlər içinde həyat sürür.

Modern.az saytının redaksiyasına gələn Samir İbrahimov həzirdə evi olmadığından axşamlar parklarda gecələdiyini söyləyib. Faktı moden.az-a Xocalı Rayon İcra Hakimiyyətinin Bakı şəhəri üzrə ərazi nümayəndəliyi da təsdiqləyib.

Xocalı soyqırımı zamanı 6 yaşı olmuş həmsəhəbətimiz qardaşı Sabırə birge 2008-ci il qədər ana babasının yanında - Borgalıda yaşayış. Əsgərlik yaşına çatanda isə Azərbaycana gələrək, Füzuli bölgəsində hərbi xidmət keçib. Həmin ərəfələrdə babası və nənesi rəhmətə gedib. Bundan sonra o, Azərbaycanda yaşamağa qərar verib. Müəyyən müddət anasının qohumları ilə birgə yaşayan Samir bir ilə yaxındır ki, onların evini tərk etməli olub. Müxtəlif vaxtlarda kirayədə yaşayan bu gənc maddi sıxıntı ucbatından həyat yoldaşı və 2 yaşından da ayrılb.

Günün sonunda məlumat aldıq ki, Azərbaycan Vətən Müharibəsi Veteranları Birliyinin Xocalı rayon təşkilatı Samir İbrahimova gecələmək üçün öz mənzil qərargahında şərait yaradıb. Xocalı Rayon İcra Hakimiyyətindən isə bildirilib ki, yaxın zamanlarda bu qardaşlar evlə təmİN olunacaqlar. Onu da qeyd edək ki, bu iki qardaş indiyə kimi məcburi köçkünlərə verilən "çörəkpulu"ndan da yararlanma bilməyiblər.

Samir İbrahimovun 6 yaşından bu yana başına gələnlər, ata-anasını hansı şəraitdə itirməsi, əsirlik günləri, valideyn nəvazığının uzaq həyatı ilə tanış olmaq istəsəniz dünən onun moden.az-da yerləşdirilən geniş müsahibəsini oxuyun.

Başsağlığı

Müsavat Partiyasının başqanı İsa Qəmbər və partiyanın Divanı müsavatçı xanım Könül Hüseynlinin vəfatından kədərləndiyini bildirir, mərhumun ailə üzvlərinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

Müsavat Partiyasının başqanı İsa Qəmbər və partiyanın Divanı müsavatçı Əli Əhmədovun vəfatından kədərləndiyini bildirir, mərhumun ailə üzvlərinə və yaxınlarına dərin hüznlə başsağlığı verir.

«QAYA MƏTBUAT YAYIMI» MMC!
İstənilən qəzet və jurnalılar həm də sərfəli qiymətə:

■ Əger siz qəzet və jurnalıların rahatlıqla evinize və ya ofisinize çatdırılmasını;
■ Mətbuatı alırdan sonra abune haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
■ Tırajımızda lazım geldikdə dayışıkları etmək;

Ən başlıcası gündəlik

«Yeni Musavat» qəzetinə 0,40 man
və bundan əlavə 2000 adda yerli
və xarici nəşrlər.

■ Abune yazılmak üçün uzağa getmək lazımdır.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:

Bakı şəh. 564-63-45 598-35-22

Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abuna qəbul olunur:
mobil: (050)-235-23-41

3000 nəfərdən artıq ehtiyatda olan hərbi vəzifəli təlimə çağırılıb

Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə keçirilən birləşmə-taktiki təlimlərin davam olaraq iyulun 7-dən Müdafiə Nazirliyinin hərbi hissə və birləşmələrinin cəbhə bölgəsində irimiqyashlı təlimləri keçirilir.

Bu barədə APA-ya Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Təlimlərin yeni mərhələsində birləşmə və hərbi hissələrin döyüş hazırlığı, qoşunların yüksək qabiliyyəti, döyüş tətbiqi imkanları, həmçinin şəraitə və qabaqcadan hazırlanmış əraziyə uyğun olaraq döyüş elementlərinin qarşılıqlı əlaqələndirilməsi məsələlərinin öyrənilməsi və praktiki istifadəsi yerinə yetirilir.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun bilavasitə rəhbərliyi ilə keçirilən təlimlərə 10000 nəfərdən artıq şəxsi heyət, 300-dən çox zirehli texnika, rakət-artilleriya qoşunlarının 100-dən çox qurğusu, 20-dək aviasiya və 15-dən çox hava həcumundan müdafiə sistemləri cəlb olunub.

Təlimlərdə zirehli texnikalarдан, artilleriya qurğularından, zenit-raket komplekslərindən,

Milli Mətbuat Gündənə mükafatlar paylanması

Redaksiyalara pul verilməsi nəzərdə tutulmayıb

Bu il Milli Mətbuat Şurasının ənənəvi bayram tədbiri keçiriləcək. Bu barədə "Yeni Müsavat"ın açıqlamasında MS sədri Əflatun Amaşov bildirildi. Onun sözlerinə görə, hazırda tədbirlə bağlı bəzi detallar dəqiqləşməyib, son hazırlıq işləri tamamlanıb. Bu səbəbdən də bayramın keçiriləcəyi məkan, saat, eləcə də bozı detallar dəqiqliyə deyil.

Amma 22 iyulda keçiriləcək bayram tədbirində jurnalistlərin mükafatlandırılacağı gözlənilir. Bu mükafatlar KİVDF-nin jurnalist müsabiqəsinin qalibləri üçün nəzərdə tutulub. Bundan başqa, bir çox jurnalistlərə Ali Media Mükafatı da veriləcək. Hələ ki Ali Media Mükafatının qalibləri bəlli deyil. Bununla bağlı müzakirələr aparılır.

Müsahibimiz dedi ki, bayram münasibətlə redaksiyalara birdəfəlik yardım ayrılması nəzərdə tutulmayıb. Ə. Amaşov dedi ki, bu ənənənə KİVDF yaranana qədər mövcud idi. Amma daha sonra sözügedən qurumun yaranması ilə ildə iki dəfə redaksiyalara yardım ayrıldı və Milli Mətbuat Gündənə yardım qüvvədən düşdü.

Xatırlaqla ki, Mətbuat Şurasının təsis etdiyi Ali Media Mükafatının ötənlilik laureatları aşağıdakılardır: 1-ci dərəcəli Ali Media Mükafatı Bakı Dövlət Universitetinin professoru Cahangir Məmmədiyə, 2-ci dərəcəli Ali Media Mükafatı Elçin Mirzəbəyli ("Xalq Cəbhəsi" qəzeti), Bəhrəz Quliyev ("Səs" qəzeti) və Tapdıq Abbasa ("Paralel" qəzeti), 3-cü dərəcəli Ali Media Mükafatı İsləməddin Əhmədov (Zərdabın "Əkinçi" qəzeti), Yusif Rzayev ("525-ci qəzeti"), İlqar Rüstəmov ("Xalq qəzeti"), Bəxtiyar Qaraca ("Azərbaycan" qəzeti) və Xalid Niyazova ("Respublika" qəzeti) verilib.

■ Sevinc TELMANQIZI

müxtəlif çaplı silahlardan, təyyarə və helikopterlərdən praktiki döyüş atışları icra edilir.

Müdafiə Nazirliyinin sifarişinə uyğun olaraq Səfərərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin yerli idarə və şöbələri tərəfindən 3000 nəfərdən artıq ehtiyatda olan hərbi vəzifəli təlimlərə çağırılıb. Onların hərbi uçot məsələləri ilə bağlı tədbirlər teşkil edilib, səfərərlik hazırlığı və səfərərlik üzrə çağırış dövrü üçün planlar dəqiqləşdirilib, yaradılması nəzərdə tutulan yeni hərbi hissələrin şəxsi heyətə komplektləşdirilmə

si və çatışmayan heyətə tam komplektləşdirilməsi qarşılıqlı şəkildə və yüksək səviyyədə həyata keçirilib. Eyni zamanda təlimlərə ehtiyatdan celb edilmiş hərbi vəzifələrlə döyüş hazırlığı, şəxsi heyətin döyüş ruhunun və manevi-psixoloji hazırlığının səviyyəsinin yüksəldilməsi, silah və hərbi texnikadan istifadə qaydaları mövzusunda təlim-məşqlər keçirilir.

Təlimlərə iyulun 10-da Bakı şəhərində təlim rəhbərliyinin və komandanlıq heyətinin ümumi toplantısı ilə yekun vurulacaq.

"7 rayon təcili Azərbaycana qaytarılmalıdır"

Ricard Morningstar

Bələ bir bayanatla Amerika Birləşmiş Ştatlarının (ABŞ) Azərbaycandakı səfiri Ricard Morningstar publika.az-a eksklüziv açıqlamasında bildirib. Səfir bəyan edib ki, ölkəsi Dağılıq Qarabağın sülh yolu ilə həlli ilə bağlı çox açıq mövqə bildirib:

"Mövqeyimiz də ondan ibarətdir ki, Dağılıq Qarabağ iştisna olmaqla, hazırda 7 işgal altında olan Azərbaycan rayonları geri qaytarılmalıdır. Bütün bunlar isə bilavasitə Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli prosesinin tərkib hissəsi olmalıdır."

Ümumiyyətlə, artıq Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin yekun həlli yolunu tapılmalıdır. Biz artıq bu bərədə bəyanatlarımızı da vermişik".

R.Morningstar Azərbaycan və Ermenistan prezidentlərinin Parisde keçiriləcək nəzərdə tutulan görüşü ilə bağlı məsələni da şərh edib:

"Mən ümidi etmək istərdim ki, bu görüş Parisdə baş tutacaq. Hazırda isə bu görüşün baş tutacağı bərədə danişməq erkən olardı. Çünkü bu görüşün tarixi hələ ki bəlli deyil. Sadəcə olaraq, onu düşünürəm ki, bələ görüş çox faydalı olardı. Yəni iki prezident bilavasitə Parisdə görüşərək Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində müzakirələr aparırdı və bu problemin həlli bərədə konkret danişardırlar. Ancaq hələ ki mənde bu görüşün təfərruatı bərədə her hansı məlumat yoxdur. Düşünürəm ki, prezidentlər özləri bu görüşün təkiline razılıq verəcəklər və daha sonra da görüşün vaxtı müəyyənləşəcək".

Xatırlaqla ki, ABŞ-in Ermenistandakı səfiri Con Heffern bəyan edib ki, Dağılıq Qarabağın Azərbaycana qaytarılması məsələsinin yekun hələ zamanı müəyyənləşəcək.

O, hazırda əsas müzakirə mövzusunun tərəflər arasında hansı sülhmeramlı qüvvələrin yerləşdirilməsinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı olduğunu deyib:

"Altı razılaşdırılmış elementə əsasən, Dağılıq Qarabağın son statusu azad irade əsasında bəlli olacaq. Bundan sonra isə Dağılıq Qarabağ etrafındaki rayonlar, Laçın istisna olmaqla, geri qaytarılacak. Məsələ burasındadır ki, hansı ölkə və təşkilatın güclərinin burada sülhmeramlı qüvvə kimi yerləşdirilməsi hələlik tərəflər arasında müzakirə mövzusudur".

Gecə Fərid Hasilov 23 yaşı qardaşı Cavid Hasilov, dostu 25 yaşı Elnur Əzimov və anası 47 yaşı Amaliya Hasilova ilə birlək məsələyə aydınlaşdırılmışdır. Bu zaman sevdiyi qızın qohumları 1989-cu il təvəllüdü Zaur Rəsulovla qarşılaşıblar. Sonradan da nişq mübahisəyə çevrilib.

Nəticədə 3 nefer Zaur Rəsulovla dalaşıblar. Döyüldüyü görən Zaur Rəsulov böyükən qədər atılıb. O, hər 3 gənci və qardaşlarının ana-sını biçaqlayıb.

Biçaqlanan 4 nefer ağır bədən xəsarətləri ilə Mingəçevir Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasına yerləşdirilib. Hadisəni töredən şəxs saxlanılıb.

Kimlər sərxos sayılacaq? - yeni qaydalar

Nazirlər Kabinetin "Noqlıyyat vasitəsinə idarə edən şəxsin sərxoşluq vəzifətinin müəyyən edilməsi Qaydaları"ni təsdiq edib.

Fins.az-in məlumatına görə, qaydalarla əsasən, sürücülərin nəfəsindən alkoholu içki qoxusu gəldikdə, onlar ayaq üstə sərbəst dayana və yaxud özlərini idarə edə biləməkdə onun sərxos olub olmadığı yoxlanılmalıdır. Bu məqsədə alkotester və narcotestər kimi texniki aletlərən istifadə oluna bilər.

Əgər yoxlanılan şəxsin qanında alkoholun konsernası 0,3 promilli və daha artıq olsa və yaxud narcotik vasitələr, psixotrop və digər güclü təsir edən maddələrin qəbul etdiyi üzə çıxsa, həmin adam sərxos hesab ediləcək və İnzibati Xətalar Məcəlləsinin 406-cı maddəsinə əsasən onuna bağlı protokol tətib olunacaq. Protokol iki nüsxədə tətib olunur-biri polisə, digəri sürücüdə qalır.

Bununla belə, sürücünün sərxos vəzifətdə olub-olmasının müəyyən etməyə imkan verməzsə və yaxud xüsusi texniki vasita ilə müayinənin neticəsində narət qalaqsə, amma onun sərxos olduğu hiss edilərsə, həmin şəxs tibbi müayinəyə göndəriləcək. Qaydalarla əsasən, tibbi müayinə yalnız narkoloji xidmət göstərən dövlət tibb müəssisəsinin həkim-narkoloqları tərəfindən keçirilir.

Həkim-narkoloq 3 nüsxədən (əsli və surəti) ibarət tibbi müayinə aktı tətib edir. Aktda yoxlanılan şəxs bərədə məlumatlar (adi, soyadı, atasının adı, doğulduğu tarix, sürücülük vesiqəsinin nömrəsi), müayine aparılması bərədə qərar qəbul edən orqanın adı və müayinənin səbəbi göstərilir. Müayinənin neticələri aktda qeyd olunur və aktın bir surəti müayinə edilən şəxsə, bir surəti ise onu müayinəyə təqdim etmiş vəzifəli şəxsə təqdim edilir.

Müayinə olunan şəxs tibbi müayinənin neticəsi ilə razı olmasa, o, təkrar tibbi müayinənin keçirilməsi bərədə müraciət edə bilər. Bu halda tibb müəssisəsinin rəhbəri təkrar tibbi müayinənin həkim-narkoloqlar tərəfindən t

Yazarımız Tofiq Yaqqubluya Azadlıq!

Fəaliyyəti dayandırılmış Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin müvafiq fakültələrinə qanunsuz köçürülmə, ali təhsil haqqında diplomların verilməsində həmin universitetin vozifeli şəxsləri tərəfindən töredilmiş korrupsiya faktlarının aşasını - üzrə Baş prokuror yanında. Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsində istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Baş Prokurorluqdan "Yeni Müsavat" a verilen məlumatda görə, istintaq zamanı Mahmud Əfəndiyevin Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin neft-qaz yataqlarının istismarı və işlənməsi fakültəsinin dekanı vezifəsində işləyərkən universitetin rektoru Elşad Abdullayev və qeyriləri ilə qabaqcadan əlbir olub bəzi qanunsuz addimlara atlığı bəlli olub. Həmçinin Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının xətti ilə imtahan verərək ali məktəblərə qəbul olmayan ayri-ayrı şəxslərin Mahaçqala şəhərində yerləşən ali təhsil müəssisələrinə tələbə kimi qəbul olunmaları və təhsil almaları barədə bili-bili yalan məlumatlar daxil etməklə rəsmi sənədlər tərtib edilərlər.

Bundan başqa, Təhsil Nazirliyinin razılığı olmadan II kursdan Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinə köçürülmə-

hiyyətlərindən *sui-istifade*), 311.3.1 (*qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə terəfindən rüşvet alma*) və 311.3.3-cü (*külli miqdarda rüşvet alma*) maddələrində nə-

rədə cinayət işi ayrıca icraata ayılır.

"Yeni Müsavat" isə xatırladır ki, bu ilin aprel ayında da Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin (ABU) saxta diplomunun sa-

Elşad Abdullayevin keçmiş işçilərini bir-bir "dənləyirler"

ABU-nun sabiq dekanına
qarşı cinayət işi açıldı

ləri üçün ayrı-ayrı şəxslərdən zərde tutulan ittiham elan edilib. Cinayət işinin istintaq təmamlanaraq baxılması üçün vət almasında şübhələrə üzrə Bakı Ağır Cinayət Məhkəmesine göndərilib.

Məlumatda xatırladılır ki, Elşad Abdullayev və qeyriləri ba-

tilması faktı aşkar edilmişdi. Bakı şəhər sakini Həsən Xəlilov universitetə məxsus saxta diplomu 10000 ABŞ dollarına saatkarən saxlanılmışdı. Ümumiyyətə, istintaq orqanları E. Abdullayevin özünə qarşı cinayət işi açmaqla yanaşı, onun keçmiş işçilərini də bir-bir "dənləməkle" məşğuldur. Məqsəd həbs edilən şəxslərin hər birindən E. Abdullayevə qarşı tutarlı ifadələr almaq, onun gelecekdə həbsi ehtimalında dolğun dosyə hazırlamaqdır. Bundan başqa, indiki halda E. Abdullayevi heç bir halda ölkəyə getirə bilməyən prokurorluq onun yaxın etrafını həbs etmək "ABU olaylarının" əslinde ciddi qanun pozuntusu olması mesajını da cəmiyyətə ötürmək istəyir.

"Yeni Müsavat" gün ərzində bu həbslə bağlı E. Abdullayevin mövqeyini öyrənməyə çalışsa da, buna nail ola bilmədi. Sabiq rektorun mövqeyini işıqlandırmağa hazırlıq.

□ Sevinc TELMANQIZI

zin Gürcüstan - Ermənistan münasibətlərinə zərər vura bileyəcəyini güman etmirik. Amma təşkilatımızın sədrinin və üzvlərinin Gürcüstana girməsine hökumətiniz tərəfindən qadağa qoyulması Azərbaycanla Gürcüstan arasındakı xoş münasibətlərə heç cür yaraşdır və bu münasibətlərə xələl getirə bilər. Xahiş edirik bu məsələnin aydınlaşdırılması üçün təşəbbüs edəsiniz".

Bütün bu müəmmələr ətrafında müzakirələr aparıldıqdan sonra sefir müavini deyib ki, məsələ araştırılacaq və yaxın günlərdə rəsmi cavab veriləcək.

QAT sədri A.Nağı "Yeni Müsavat" a açıqlamasında dedi ki, Gürcüstanda şəxsen ona və rəhbərlik etdiyi qrupa qarşı təxribat planlarının hazırlanıǵıbara məlumat alıb: "Bizim hamimizə qarşı bir neçə variant hazırlanıbmış. Gürcüstan səfərinde hamımız tehlükə altında olmuşuq. Sadəcə, gürcü hökuməti nisbətən yüngül variantı seçib və məni ölkəyə buraxmayıb. Bizi döymək, tutub hebsə 5-10 gün saxlamaqla bağlıdır variantlar olub. Görünür, Tiflis Bakı ilə münasibətləri gerginləşdirmək istəmədiyindən və Ermənistanın ölkədəki keşfiyyatının məqsədlərindən duyuq düşdüyündən məni ölkəyə buraxmamağa qərar verib".

Yeri gəlmışken, sabiq polis rəisi Əlövşət Əliyev də faceboook-da Gürcüstan hökumətinin QAT sədrinin ölkəyə girişini yasaqlamaqla onu qoruduğunu yazıb.

Qeyd edək ki, hələlik rəsmi Bakı A.Nağının Gürcüstana buraxılmamasına rəsmi münasibət bildirməyib.

□ ELSAD

"Gürcüstan səfərində hamımız tehlükə altında olmuşuq"

Akif Nağı: "Sadəcə, gürcü hökuməti nisbətən yüngül variantı seçib və məni ölkəyə buraxmayıb"

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının (QAT) sədri Akif Nağının Bakıda səfərdə olan Gürcüstan parlamentinin sədri David Uşupashvili ünvanladığı məktub Gürcüstanın Bakıdakı səfirliyinə təqdim edilib.

QAT İdarə Heyətinin üzvü Nəsib Cəfərov məktubu səfirləy şəxsən təqdim edib. Onu səfərin müavinini İraklı Svanidze və digər iki diplomat qəbul edib. Xatırladaq ki, məktubda QAT sədri Akif Nağıın Gürcüstan üçün arzuolunmaz şəxs elan edilmiş, erməni təxribatı və digər məsələlərlə bağlı suallara cavab verilməsi istenilir. **Məktubda deyilir:** "Bakıda səfərdə olmağınızdan istifadə edərək Azərbaycan - Gürcüstan münasibətlərinə xələl getirəcək bir məsələ ilə bağlı Size müraciət edirik. Belə ki, Qarabağ Azadlıq Təşkilatının bir qrup üzvünün bu il mayın 14-dən 21-dək Gürcüstana səfəri, orada müttəfiq görüşləri ilə bağlıdır. Bize belə bir xəber çatıb ki, guya bizim oraya səfərimiz Gürcüstan - Ermənistan münasibətlərinə xələl getirə bilər. Nəzərinizə çatdırıq ki, biz Gürcüstana sə-

fərlər çərçivəsində yerli parlamentarilərlə, QHT-lərlə, elm adamları ilə, sade insanlarla görüşmüş, regionda sabitlik və inkişaf üçün tehlükə taşkil edən münasibətlərdən danışmışıq. Bunun hansısa münasibətlərə mənfi təsir edə biləcəyini işe başa düşmürük".

Gürcü spikerə müraciətdə daha sonra deyilir: "Biz Azərbaycan - Gürcüstan münasibətlərinin bütün istiqamətlərdə inkişafının tərəfdarıq və bizim səfərlər bu münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə xidmet edir. Bizim Gürcüstana səfərlərimi-

**Sevənlər də
olacaq,
lənətləyənlər də...**

Hüseynbala SƏLİMOV

Hərənin öz vədəsi var. Gürcüstanın keçmiş birinci katibi və həm də keçmiş prezidenti Eduard Şevardnadze də vəfat etdi... Sovetlərin vaxtında onlara "perviy" - "birinci" deyirdilər. Onlar da müyyən mənada bunu doğrultular. Həmişə, hətta diametral zidd epoxalarda da onlara birinci olmaq nəsib oldu...

Bəzən bu "birincilik" qeyri-adı səyələr hesabına başa gəlirdi. O vaxta qəder ki, onlar müxalifətde idilər, ölkələrində gur siyasi toqquşmalar gedirdi, bəzən bu, hətta vətəndaş müharibəsi səviyyəsinə çatırdı.

Demirik ki, onlar hakimiyyətə gələndən sonra hər şey yerbəyər oldu. Yox, narahatlıq onda da vardi. Amma əvvəlki dövrələr müqayisə oluna bilməzdi. O vaxt bununla bağlı siyasi publisistlərdən biri maraqlı fikir yazmışdı. Yazmışdı ki, əvvəl qarışdırınlar daha qarışdırırmı...

Amma nə olursa olsun, siyasetdə bütöv bir era bitmək üzrədir. Bəli, bir vaxt böyük siyasetin sükanını əlində saxlayan, tribunalları bəzəyən, millətlərin ümidi yeri olan (bunu necə inkar edək?) insanlar əvvəlcə siyasetdən, indi də həyatdan gedirler.

Tale sanki onlara iki dəfə şans vermişdi. Bir dəfə sovetlərə canişinlik etmək onlara əslində böyük siyasetdə sözlərini demişdilər.

Bundan sonra dövər və onların əməllərinə qiymət vermək qalırdı. Bu qiymətin necə olacaq bəlli idi. Bəli, yalnız tarixi məntiq hissini itirmişlər iddia edə bilərdilər ki, sovetlərin vaxtında həmin "birincilər" ölkələrinin müstəqilliyinə çalışır, hətta demokratiyanı inkişaf etdirirdilər...

Əslində məsələ tamam başqa cür idi. Ona görə ki, sovetlərin vaxtında onlar bir-iki beton bina tikslər də daha çox öz millətlərinin binasını-istiqlaliyyət amalını sökənlər idi. Gələcək nəsillər də tarix dərsliklərində onların adı ilə rastlaşacağı halda ən yaxşı halda səhifəni çevirirəklər.

Amma onlar bunun qarşısını aldılar, daha bir səhifə, da-ha bir şans açmağa müyəssər oldular. Hərçənd, hələ də yəqinləşdirmək mümkün deyil ki, onlar bu şansı nə məqsədlə əldə etdilər: millət qarşısındaki səhvərini düzəltmək üçün, yoxsa özlərinin hakimiyyət ehtiraslarını temin etmək üçün?

Amma eyni zamanda bir neçə Şevardnadze vardi. Almanlar üçün o, bir adam idi, gürcülər üçün tamam başqa, qeyrilər üçün ise tamamilə fərqli.

Bunu da inkar etmək çətindir... Məsələn, almanlar E. Şevardnadzeni Almaniyanın birləşməsində xüsusi rolə olan adam kimi dəyərləndirirlər. Hətta istəfa verəndən sonra onu yaşamaq üçün Almaniya dəvət etmişdilər.

Sözsüz ki, Şevardnadzenin fərqli cəhətləri vardi-bunu da etiraf etmek qalır. Belə də bu, Gürcüstanın fərqləri idi. İndi, bir xeyli keçəndən sonra belə bir etiraf etmək olar ki, belə də Şevaqrəndən həqiqətən də Gürcüstanı xilas etməye gəlmişdi...

Kim bilir? Axı meydanda insanların onun qarşısında diz çökdükleri vaxt da olmuşdu! Bunu necə xatırlamayaq?..

Elə istəfa verəndə də çox da xalqın ziddinə getmədi. Hətta özündə güc tapıp "Bizim inqilab ən gözəl inqilab id" deyə də bildi.

İnqilab isə həqiqətən də gözəl idi. Nahaq yerə adına "qızılıqlı inqilab" demirdilər ki.. Adam özündən asılı olmadan, qeyri-ixtiyari olaraq Allahdan bu millətlərin zəhmətinin evəzini verməyi diləmək istəyir. Bunu tamamilə səmimi deyirik.

Şevardnadze yerini öz nəslindən kiməsa vermək haqqında düşünmedi. Belə istəsəydi o da bunu edərdi. Amma etmədi.

O, Gürcüstanı sevirdi. O, öz Gürcüstanını sadəcə, Gürcüstan olduğunu üçün sevirdi. Vətəni sadəcə, Vətən olduğunu üçün sevə bilmək adamdan böyük mənəvi güc tələb edir.

Ona görə ki, bütün insanlar - hamımız təmənnaliyiq, bəzən sevgimizin kökündə hansısa təmənna dayanır... Bir də görürsən ki, özümüzdən çıxıb "Lazım deyil mənə bele Vətən!" də deyirik...

Özümüzə belə zəif anları bağışlayırıq. Amma digərlərinə bağışlamırıq. Bəli, istəfa verəndən sonra Şevardnadze də gedib Avropada yaşayardı.

Amma getmedi, Gürcüstanda qaldı və nə yaxşı ki, gürcülərin də yetərinə müdrikliyi çatdı, onu çox çək-çəvir etmədilər...

O, milli barışq səmtində də addımlar atmayı bacardı. Hətta özünün və ətrafinin birinci prezidentə - Z.Qamsaxudiyya münasibətini də dəyişə bildi...

Ona görə də bizə bir söz demək qalır - həyatdan mürəkkəb bir adam getdi... Onu seven olacaq, unudan da, hətta belə lənətləyən də... Siyasetdə başqa cür olmur da. Məgər belə deyilim?..

Yaxın coğrafyalarda baş veren olaylar təbii olaraq Azərbaycana da təsisiz ötüşmür. Sələfilerin İslam dünyasında yaratdığı gərginlik, bu təsirlərə Azərbaycanda gərginləşən sələfi-şia qarşılığının, Türkiyənin parçalanması ilə bağlı gizli planlar, eləcə də Türkiyə-Ermənistən sərhədlərinin açılması ideyasının yenidən gündəmə gətirilməsi hələlik Azərbaycan rəsmilərinin gündəmini bir o qədər möşəl etmir. Qəribədir ki, bir çox vətəndaş cəmiyyəti institutları da susqundur. Azərbaycan Türkiye Evinin başqanı Tənzilə Rüstəmxanlı "Yeni Müsavat"ın sadaladığımız məsələlərlə bağlı suallarına cavab verib.

- *Tənzilə xanım, İraq vətəndaşının onsuza da düzəndə olmayan həyatını cəhənnəmə döndərən İŞİD Azərbaycana da ara-sıra hədələr yağıdır. Bakıda, bölgələrdə sələfi-şia qarşılığının yaşanır. Siz bu prosesin Azərbaycan üçün ciddi təhlükəyə çevriləcəyini güman edirsizmi?*

- Şübhəsiz. Bir zamanlar Türkiyənin PKK ilə danışqlara gedəcəyi deyiləndə, çoxları deyirdi, ne danışsız, ordu imkan vermez. Orduya eəl bir güvə var idi ki, heç kim Türkiyə dövlətinin bölünmesinə qarşı hər hansı planın həyata keçirəcəyini ağlının ucundan da keçirmirdi. Ancaq bir də gözümüzü açdıq ki, Türkiyə ordusunun dayağı olan onlarla general, yüzlərlə zabit həbs edilib, PKK isə siyaset gündeminə gətirilib. Türkiyəni nə günlərə gətirdilər? Bu təhlükə hər an var, üstəlik, getdiqə böyüyür. Dövlət də, cəmiyyət də bunun fərqində olmalıdır.

- *Yaxınlarda Türkiyədə prezident seçkiləri keçiriləcək. Proseslə, müxalifatın "çatı adayı" professor Ekmeleddin İhsanoğlu ilə bağlı na düşnürsüz?*

- Türkiyə bizim ölkəmizdir. Kimse mən deye bilməz ki, mən Türkiyəni səndən çox sevirəm. Bu, absurd olar. Ancaq mən Ərdoğan Türkisiyini sevmirəm. Mən Ərdoğanın bu günlərə gətirdiyi Türkiyəni sevə bilmərəm. Bu gün bu sözləri ən azı ona görə deyirəm ki, sabah əlimi vicdanımın üstünə qoyub "mən zalimin yanında durmadım, mən türk xalqının yanında durdum" deye bilim. Professor Ekmeleddin İhsanoğlu hər şeydən önce bəyəfendi, təmiz, şəffaf keçmiş olan dayarı alımdır. Türkiyədə prezidentliyə 3 namizəddən yalnız İhsanoğlu bütün toplumu birləşdirə biləcək namizəddir. Siyasetdəki sol ilə sağı birləşdirən Ekmeleddin bəy bu gün qədər bir araya gəlməyən digər topluluqları da birləşdirə bilər. Bu gün Türkiyə toplumunun mehz bu keyfiyyətləri olan prezidentə ehtiyacı var. Bəzən onu siyasetdən uzaq şəxs adlandırırlar. Mən tamam əksini düşünürəm. O, Birləşmiş Millətlər Təşkilatından sonra ən böyük beynəlxalq təşkilat olan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına uzun illər rəhbərlik edən görkəmlə bir diplomatdır. Bu təşkilata rəhbərlik etməsi həm onun dünyası, həm də dünyanın onu tanımasına imkan yaradıb. Ab-

dulla Güllər prezident seçiləndə vətəndaş "dindar cumhurbaşkanımız oldu" demişdi. İhsanoğlu bir addım da öndər - o, Quranı əzber bilən həfizdir. Mənəcə, bu çox əzberləri pozacaq. Onun çıxışlarını izləyirəm, dini siyasetə alet etməyəcək qədər dürüst insanıdır. Başqaşaları ancaq şeir oxuyunda Ekmeleddin bəy dünyanın nüfuzlu institutlarında dərslik olan onlarla elmi əser yazdı, nə-ge-neçə dəyərli araşdırma müləlliflik edib. Bəziləri Orta Doğunun bugünkü fəlakətlə həlinə memarlıq etdiyi zaman o, türk-ərəb və bütövlükde İsləm dünyanın inkişafı üçün ömrünü xərcləyib. Təkcə özünün deyil, ailəsinin, övladlarının adı heç bir qaranlıq işdə, qanunu-suzluqda hallanmayıb. Belə bir dəyərli insanın namizədiyi Türkiyə üçün şansdır. Ekmeleddin İhsanoğlu uğuruma gələn türk xalqı üçün yeni bir ümidiir. Bu ümidi Türkiyəni bölməmekdən, parçalanmaqdan qoruyacağına inanıram... Atatürkün köşkü, nəhayət, esalətli, ərdəmli, adı heç bir korrupsiyaya, oğurluğa bulaşmamış bir cümhurbaşkanını qəbul edəcək.

- *Türkiyə nədən diplomatları İŞİD-in əlindən qurtarır? Bu məsələ müzakirə edilərkən, bəzi dostlar deyir ki, əgər Rusyanın diplomatı deyil, aşağı ranqlı məmuru hər hansı şəkildə asır düşsəydi, Putin o qüvvəyə savaş açardı. Türkiyənin bu hərəkətsizliyinin arxasında nə dayanır?*

- Türkiyə hökuməti hələ də İŞİD-də rəsmən bir qiymət ver-

məyib, Türkiye rəsmiləri İŞİD-le bağlı "terrorcu" kəlməsini dillərinə belə getirmir. Bu gün bu məsələdə cavabını bəkləyən ciddi suallar var. Bu İŞİD hardan çıxdı? Bir neçə ay önce Türkiyədən Suriyaya gedən yüksək maşınları saxlanmışdı. O zaman deyirdilər ki, guya həmin yüksək maşınları türkmenlər yardım apardı. Daha sonra Türkiye mediası yazdı ki, əslində o maşınlarda

nesi ilə işgal etdi, Putin bəyanat verir ki, Rusiya təkər rusları deyil, rusça danışan bütün insanları müdafiəye hazırlıdır. Dövlət siyaseti belə olar. Türkiyədən sərhədində türk kəndləri yerlə bir olur, insanlar Türkiyədən imdad dileyir, Türkiye səsini çıxarmır. Bu gün Türkiyənin dışında yaşayış hənsi türke Türkiye sahib çıxbı? Heç kimə. 20 il bundan qabaq tamamilə başqa

gini da demək olmaz. Ölkədə banka borcu olmayan vətəndaş yoxdur, təxminan.

- Bəli, bu gün Türkiyənin xarici borcları hesablananda belli olur ki, vətəndaşlar 100 il sonra da borc ödəməlidir. Türkiyə vətəndaşının həyatı kreditlərə bağlıdır. Bunun harası rıfah, iqtisadi yüksəlik oldu ki? Türkiyə illər önce bəlkə də iqtisadiyyatı ilə bağlı ciddi prob-

- Biz Türkiyədən danışdıq, ancaq Azərbaycan da ciddi susqunluk içərisindədir. Sizə səbəblər ayindirdim?

- Azərbaycan neinkı dövlət, heç toplum olaraq da çox məsələlərə səsini çıxarmır. Bu, çox acınacaqdır. Kərkük-dən əlaqə saxlayırlar, yazırlar, zəng edirlər, dəstək isteyirlər - Azərbaycan cəmiyyəti susur. Mənə deyirlər ki, biz 20

"İhsanoğlu uğuruma gedən türk xalqı üçün ümiddir"

Tənzilə Rüstəmxanlı: "Bu gün Türkiyə öz sərhədlərini türklərə qapadıb"

"Hansi coğrafiyada yaşamasından asılı olmayaraq Türkiyə bütün türklərin başkəndidir"

İŞİD-də silah daşınır. AKP də bu iddialara heç bir cavab vermədi. Əksinə, İraqda türk qətləmləri yaşandığı zaman Türkiyə iqtidarı mediada bu haqda xəber getməsini yasaqladı. Kəndlər viran edildi, minlərlə türk qətəl yetirildi - Türkiyə susdu. Bu gün də Kərkükde, Tələfərdə, Mosulda türkən qətləmə davam edir. Yalnız şələrə məxsus olduğunu üçün camilər, mütəqəddəs ziyanətgahlar, türbələr yerlə yeksan edilir. Müsəlmanlıqlıdan ağızdoldusun danışan Türkiyə hökumətinin səsi çıxmır. İŞİD terror teşkilatı deyilsə, nedir? Onun adını qoymaq lazımdır. Terror teşkilatı deyilsə, Türkiyə diplomatlarını niyə girov götürür? Aydındır ki, insanlar konkret tələblərə görə girov götürülür. Bu girovalığın qarşısından İŞİD Türkiyədən nə istəyir? Belkə İŞİD Türkiyənin onların fəaliyyətine səs çıxarmaması üçün diplomatları girov saxlaysı? Qosqoca Türkiyə dövləti niyə bir qrup terrorçunun bu tələbləri qarşısında aciz qaldı? Bütün bu suallar hələ də cavabsızdır. "Bəngütürk" kanalında bir şahidin danışqlarını eşitdi. Deyirdi ki, bize konsulluq binasına hücum zamanı müqavimət göstərməmək əmri verilmişdi. Bu əmə kimdən gəlib? Türkiyənin bu sükütu prezident seçkilərinin hesablanıb? Bunu bilmirik. Bildiyimiz bir şey var ki, bütün bu olaylar Türkiyənin xarici siyasetinin fləskosu, ölkənin beynəlxalq nüfuzuna ağır zərbədir. Siz bayaq Rusiya, Putini bağılı misal götirdiz. Rusiya Krimi "orada ruslara basqı var" bəha-

siyaset yürüdüldür. Azərbaycanın bağımsızlığını yenice bərpə etdiyi illerde Türkiyənin dəstəyini yada salıram. Ogunkü Türkiyənin öz sərhədlərindən kənardır yaşıyan türklər münasibəti ilə bugünkü Türkiyənin davranışları müqayisəyə gelmir. Baş nazir Tansu Ciller İraqın içerisinde PKK-ya qarşı eməliyyat keçirdi. Hətta fərd olaraq düşündürdük ki, ölkəmizdə bizi sixisidirsalar Türkiyə köçərik. Bu gün Türkiyə öz sərhədlərini türklərə qapadıb. 5 uyğur türkün taleyi sual altında qalmışdır. Yaponiya belə əraziyə gəmi göndərdi, bayraq qaldı, onlara mənəvi dəstək oldu. Türkiyə ciddi təpkilərdən sonra onları qəbul etmək zorunda qaldı. Təpkisiz Türkiyə ona pənah gətirən uyğur türklərinə qapı açırdı.

□ Aygün MURADXANLI

"Kərkükü, Tələfəri, Tusxurmatini, Mosulu, Doğu Türküstəni öz maraqlarına fəda edən Ərdoğan hökumətinin Qarabağı Ermənistən sərhədlərinin açılmasına fəda etməyəcəyi böyük sual altındadır"

Nəqliyyat naziri-nin oğlu Anar Məmmədovun vəkili Ruslan Məmmədov mətbuatı açıqlama verib. Musavat.com-un da yaydığı açıqlamada deyilir: "Vaxtılıq «Ayi işi» ilə bağlı ilk məlumat yanan «Azadlıq» qəzeti olmuşdu. Bizim əlimizdə Ali Məhkəmənin qərarı var idi ki, qəzetlərin yazdığını hadisə olmayıb. Qəzetlərə qəd olunmuşdu ki, cərimə ödeyib üzr istəsinlər. «Azadlıq» qəzeti təkzib verib, üzr istədi.

«Yeni Müsavat» üzr istəmədi və bize belə təklif etdilər ki, bu kampaniyani bitirib bizişlə emekdaşlığı başlayırlar. Biz də bu razılaşmadan sonra məhkəmə icraatını dayandırılmışdıq. Amma onlar son günlər yenidən başlayıblar həmin məsələdən yazmağa. Ona görə biz qərara gəldik ki, bu işi başa çatdırıq. Nizami Rayon Məhkəməsinə müraciət etmişik. Məhkəmə qərar çıxarıb ki, baş redaktor üzr istəməli və 4 min manat cərimə ödəməlidir. Ali Məhkəmənin qərarı olduğu üçün qanun buna imkan verir. Cərimə bizim üçün o qədər də əhəmiyyətli deyil, biz o, qəzətin üzr istəməsini tələb etmişik. Üzr istəməsələr, cinayet məsuliyyətinə cəlb olunacaqlar və bu yolla onlar məhkəmə qərarını icra edəcəklər.

«Yeni Müsavat» qəzətinin baş redaktoru Rauf Arifoğlu vəkilin bu iddialarına cavab verib. O, müsavat.com-a deyib: "Ruslan Məmmədov kimi vəkili varsa, Anar Məmmədova düşmən lazımlı deyil. Vəkili özünün əhəmiyyətini qaldırmaq üçün Anarı növbəti dəfə medianın ağızına atdı. Rəhmətlik ayını yeməsini mətbuatın yenidən aylarla yazması ona lazımlı idimi? Əlbəttə, yox.

"Məmmədovları sanki şeytan qızdıqlayırlar"

Rauf Arifoğlu Anar Məmmədovun vəkilinə cavab verdi - "Ayi işi" gündəmdə

"Ruslan Məmmədov kimi vəkili varsa, Anar Məmmədova düşmən lazımlı deyil"

Amma belə görünür, Ruslana lazımdır və o, bütün mümkün yollarla çalışır ki, Anarın media ilə münasibətləri gərgin olsun, özünün lazımlılıq əmsalını yüksəltsin. Verdiyi açıqlama isə bir hüquqşünasa yaraşmaya, tehriflərlə dolu savadsız bir söz yiğinidir. Nece yəni məhkəmə qərar çıxarıb ki, baş redaktor üzr istəsin? Belə də yalan olar? Azərbaycan Respublikasının qanunlarında, xüsusilə de "KİV haqqında" Qanunda nəinki baş redaktorun, ümumiyyətlə, qəzətin üzr istəməsi barədə heç bir göstəriş yoxdur. Media hansısa vəzifəli

məmərurun harinliqdan qudurmuş zürriyətindən niyə üzr istəməlidir ki? Üzür borcu Məmmədovlara məxsusdur. Bu xalqı soyub taladıqlarına, oğru kimi yaşıdlıqlarına ve ailəcə plan quraraq, Fərahim İlqaroglu döydürdüklərinə, bir zəhmətkeş kişinin oğlunu döydürüb, dişlərini sindirdilərlərini görə".

R.Arifoglu deyib ki, Anarla münasibətləri düzəltməkən ondan israrlı xahişlər olub: "Hörmətin saxladığım insanlar məni yeməyə çağırıb, xahiş ediblər ki, Anarla münasibətləri imkan daxilində dü-

zəldək. Mən də o xahişi 6 ay icra etmişəm. Fərahimi Aynar döydürməsəydi, Ziya Məmmədov da onu himayə edib, biziş üvanımıza "yalançı" deməsəydi, bu atəşkəs davam edəcəkdi. Lakin Məmmədovları sanki şeytan qızdıqlayırlar. Özlərini mənə, "Yeni Müsavat" qəzətinə toxuyurlar. Qaşınlar, bir turlu sakitləşmirlər. Bir baxınlar, bu qəzətə hansı ejdahalar savaşmış və indi onlar haradadırlar? Elə bir konflikt aparan düşmenimiz olmayıb ki, hazırda vəziyyəti yaxşı olsun. Ziya Məmmədov və klanını da eyni aqibət gözleyir".

Rauf Arifoğlu dedi ki, bəlkə də Məmmədovlar qəzətin və onun başını qatmaq, cinayət törətmək Aynar Məmmədovun məsələsini ikinci plana atmaq üçün bu cür taktika işlədirler: "Bunlardan hər şey gözəlmək olar. Kriminal ünsür kimi özərini aparırlar. Qəzətleri məhkəməyə verir, jurnalist döydürür, küçədə asayı pozur, "avtoşluq" edir, restoranlarda, barlarda məşşən həyat keçirirlər. Üstəlik, bizi, "Yeni Müsavat" a iləşmək kimi də həyatlarının yanlığını yapırlar".

Rauf Arifoğlu dedi ki, qəzət Anar Məmmədova olan məhkəmə borcunu ödəmək fikrində deyil və bunun üçün hüquqi yollarla müqavimət göstərəcəklər, qərardan şikayət verəcəklər.

□ Musavat.com

Hesablamaların yoxlamalarının 15 güne yaxındır davam edir və kifayət qədər şiridilmiş qiymətlərlə aşkarlanıb. Sonda rəhbərlik vəziyyətdən çıxış yolu kimi Hesablamaların auditorlarını "yola salmaq" üçün həkim və tibb işçilərdən pul yığımına göstəriş verib. İşçilərdən 500 manatdan 3 min manatadək "təzminat" yiğilir.

Mənbənin məlumatına görə, bu işlərin hamısı QSC-nin tibb xidmətinin sahib reisi Saday Zeynalovun dövründə qeydə alınıb. Bütün əməliyyatları onun imzası ile həyata keçirilib. Hazırda o, "Bakı Metropoliteni" QSC sadrının sosial məsələlər üzrə müavinidir. Ancaq indi yeni rəhbərlik onun əməllerini ört-basdır etmək üçün işçilərdən xərac toplamağa üstünlük verib.

Mənbə bildirir ki, məsələdən "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin tibb xidmətində yoxlamalar aparıb və kifayət qədər ciddi maliyyə pozuntuları aşkarlayıb. Təkcə dəmiryolçuların mərkəzi xəstəxanasında bir neçə milyon manata yaxın yeyinti aşkarlanıb. Bu barədə "Yeni Müsavat" a QSC-dəki mənba xəbər verib.

Mənbənin bildirdiyine görə, QSC-nin tibb xidmətində yoxlama bir neçə ay davam edib və ciddi maliyyə pozuntuları aşkarlanıb. Məlum olub ki, dəmir yolunun gəlir-

Arif Əsgərov

lə, olmayan xidmətlərə, alınmayan mallara görə milyonlar silinib.

Məsələn, Hesablamaların auditorları müəyyən edib ki, xəstələr üçün alınan çəkələklər hamını şoka salacaq bir qiymətə - 33 manata rəsmiləşdirilib. Hansı ki həmin çəkələklərin bazar qiyməti 1 manatdan çox deyil. Xəstəxanada uşaqlar şöbəsi olmadığına baxmayaraq, uşaqlar üçün böyük partiyalarla pijamalar alınıb və silinib.

□ İqtisadiyyat şöbəsi

Hacı İbrahim Nehremli daha bir mükafata sahib oldu

Yulun 5-də Türkiyənin ən ünlü dərgilərindən biri "EkoVitrin" "13-cü ilin ulduzları" mükafatlarını möhtəşəm bir tədbirlə sahiblərinə çatdırıldı. Mükafatlandırma prosesi siyaset, sənət, idarəetmə, iş dünyası və digər sahələr üzrə aparılırdı. "İstanbul Wow Hotel"də düzənlənən tədbirdən önce 500 nəfərlik iftar süfrəsi açıldı. "EkoVitrin" media qrupunun rəhbəri Kamuran Abacıoğlu, idarə heyətinin sədr müavini Şəref Özat, jurnalın baş redaktoru Bilal Koçak bütün qonaqları salamlayaraq, onlara tədbirə qatıldıqları üçün dərin minnətdarlığım bildirdikdən sonra mükafatlandırma mərasimini start verildi.

"Avesta" Konserinin prezidenti, "Khazar Islands" layihəsi ilə dünyaya səs salan cənab Hacı İbrahim Nehremli də mükafatçılar sırasından kənarda qalmadı. Belə ki, bu meqə-layihənin yaradıcısı 2013-cü ildə "Türk Cumhuriyyətlərində ilin en uğurlu iş adamı" mükafatına sahib çıxdı. Gecənin sonunda bütün mükafatçılar sehnəyə çıxaraq, xatire şəkilləri çəkdirdilər.

Bu dəyərli mükafat münasibətə cənab Hacı İbrahim Nehremliన təbrik edir, ona "Khazar Islands" layihəsində və ümumiyyətlə iş həyatında növbəti uğurları arzu edirik.

Sülhəddin Əkbərin partiyasının üzvləri Milli Şuradan çıxıllar

Xəbər verdiyimiz kimi, iyulun 6-da Azad Demokratlar Partiyasının (AzDP) təsis qurultayı keçirilib. Tədbirdə partyanın sədr Sülhəddin Əkbər seçilib. Qurulduğu təyinatda Ali Məclisin üzvləri də seçilib.

Qurultay başa çatandan sonra Ali Məclisin ilk iclası keçirilib. Ali Məclis AzDP-nin Milli Şuradakı üzvlərinin Milli Şurada fealiyyətlərini dayandırıb, barədə qərar verib. Bu barədə AzDP sədr Sülhəddin Əkbər "Yeni Müsavat" a açıqlamasında məlumat verib: "Bilirsiniz ki, biz Milli Şurada fərd olaraq fealiyyət göstərirdik. Mən də daxil olmaqla, Ali Məclis üzv olanların qurumda üzvlüyünü dayandırmaq haqqında qərar qəbul etdi. Artıq iyulun 6-dan Milli Şurada fealiyyətimizi dayandırdığımızı elan etmişik".

Milli Şuradan çıxmaq qərarı verilməsinə səbəbinə gelincə, S.Əkbər bunları dedi: "Təsis qurultayında çıxışında bildirdim ki, partyanın müttəfiqlik münasibətləri iki princip əsasında qurulacaq. Birinci, siyasi-ideoloji prinsiplər. İkinci prinsipimiz ondan ibarətdir ki, ölkədə bütün demokratik potensialın mobilizasiyasına imkan verən geniş əsaslı demokratik birlikdə təmsil oluna bilərik. Bundan kənarda hər hansı siyasi birlilik və ya siyasi təşkilatın maraqlarına xidmət edən blokda, koalisiyada iştirak etmək niyyətində deyilik. Bu mövqeyimi ifadə etdim və Ali Məclisde də müzakirə olundu. Müzakirələrin sonunda Milli Şura ilə bağlı məlum qərar verildi. MŞ-dəki AzDP üzvləri partyanın qərarına uyğun şəkildə öz qərarlarını verib Milli Şurada fealiyyətlərini dayandırdılar".

S.Əkbər sözügedən qərarı verdikdən sonra Milli Şura rehberliyi ilə heç bir danışmanın, görüşün olmadığını söylədi: "Görüşə ehtiyac olmadığını düşünürəm. Fürsətdən istifadə edib Cəmil Həsənlə başda olmaqla, Milli Şuradakı dostlarımıza uğurlar arzulayıram".

S.Əkbər onu da dedi ki, hazırda partyanın rəsmi qeydiyyatı və ölkə ərazisində təşkilatlanması əsas prioritətdir. Eyni zamanda daxildə layiqli yer tutmaq, xarici əlaqələri qurmaq prioritətlər sırasında olacaq.

Vaxtılıq rəhbərliyində olduğu Müsavat Partiyası ilə münasibətlərə gəlincə, AzDP sədrı bildirdi ki, Müsavat Partiyası qurultaya hazırlaşır, qurultaydan sonra digər partiyalarla olduğu kimi bu partiya ilə də müəyyən edilən prinsiplər əsasında normal münasibətlər qurulacaq.

□ Etibar SEYİDAĞA

Arif Əsgərovun xəstəxanasını yoxlayırlar

"Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin sədrı Hesablamaların auditorlarını "sakitcə yola salmaq" tapşırığını verib; dəmir yolu xəstəxanasının işçilərindən 500 manatdan 3 min manatadək "təzminat" yiğilir

Hesablamaların auditorları "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC-nin tibb xidmətində yoxlamalar aparıb və kifayət qədər ciddi maliyyə pozuntuları aşkarlayıb. Təkcə dəmiryolçuların mərkəzi xəstəxanasında bir neçə milyon manata yaxın yeyinti aşkarlanıb. Bu barədə "Yeni Müsavat" a QSC-dəki mənba xəbər verib.

Mənbənin bildirdiyine görə, QSC-nin tibb xidmətində yoxlama bir neçə ay davam edib və ciddi maliyyə pozuntuları aşkarlanıb. Məlum olub ki, dəmir yolunun gəlir-

Təhsil Nazirliyi tərəfindən fəaliyyətinə xitam verilən İctimai-Siyasi Universitetin rehbəri Rasim Nəbiyev haqda məlumat yayılib. Axar.az-a daxil olan məlumatda görə, təhsil ocağının bağlanmasına səbəb rektor Rasim Nəbiyev barəsində toplanan şok dosyedir.

İddialara görə, Nəbiyev keçmiş təhsil naziri Misir Mərdanovun himayəsində olub, bu əlvərişli imkandan istifadə edərək təhsil müəssisəsində bazar açıb, rüşvət yiğilmasının adı hala əvvəlmiş. Mərdanovla six münasibətləri olan Nəbiyevin "qara günləri" de məhz sabiq nazir istəfa verəndən sonra başlayıb.

Yeni nazir Mikayıl Cabbarov universitetdə yoxlamaların həyata keçirilməsinə əmr verib. Bu araşdırmacların nəticəsi kimi AİSU lisenziyasız qalıb. Məlum olub ki, universitetdə qanunsuz tələbə köçürülməsi, saxta diplom satışı, hər semestrde rüşvət yığımı ilə məşğul olan R.Nəbiyev Beynəlxalq Universitetin rektoru Elşad Abdullayevin taleyində iibrət dərsi götürməyib.

O da məlum olub ki, R.Nəbiyevin ən yaxın qohumları AİSU-da rəhbər vəzifələrdə çalışırlar. Bele ki, onun köməkçisi qardaşı Nazim Nəbiyevdir. Bu şəxs əvvəller qarmon ifaçısı kimi fəaliyyət göstərəsə də, qardaşının dəstəyi ilə köməkçi vazifəsinə təyin olunub.

Rektorun həyat yoldaşı, filolog Zöhrə Nəbiyeva universitetdə prorektor işləyir. AİSU rəhbərinin qudası Əvəz Şirəliyev də prorektordur. Beləliklə, "aile universiteti" açan Nəbiyev post-Mərdanov dövründə hədəfe galib.

Məlumatda görə, keçmiş nazirin özü ən yaxın dostu olan Nəbiyevi qoruya bilməyib. Çünkü Nəbiyevin yuxarıda sadalan fəaliyyətindən eləvə, Türkiyənin Bakıdakı səfəriyinin keçmiş mətbə müşaviri Turqut Ərlə illərə səyəkənən əlaqələrinin olduğunu öyrənilib, bu məsələ yuxarı dairələrin diqqətine çatdırılıb.

Bundan sonra Mərdanov köhnə dostunun arxasından çəkilib, AİSU qapadılib.

Onu da deyək ki, Rasim Nəbiyev eyni zamanda paytaxtın ən böyük çörək istehsalçısı olan "Bakıxanov" çörək zavodunun direktorudur. İnsafən, Bakıda on təmiz, etibarlı çörək istehsal-

Biznesmen-rektorun "aile universiteti"nin bağlanmasıının şok təfərrüatları...

Misir Mərdanovun dostu Rasim Nəbiyevin çörəyi təkcə rəhbəri olduğu "Bakıxanov" çörək zavodundan çıxmırıd, o, İctimai-Siyasi Universitetdə də bazar açılmış; rektor Təhsil Nazirliyinə irad tutdu, təhsil eksperti isə bu cür digər ali məktəbləri də bağlamağa çağırıdı

Rasim Nəbiyev

çısı bu zavoddur. AİSU bağlanmadan əvvəl, iyunun 4-de Nəbiyev rəhbəri olduğu zavodun qarşısındaki "Ülvi" şadlıq evinin həyətində mağar qurub, oğluna toy etmesi ilə gündəmə gəlib.

Qəribər ki, zavod direktoru restoranda yox, onun həyətində çadır qurub oğluna toy çaldırmışdı. Bundan başqa, Bakıxanov qəsəbəsində onun "Şəhəram" marketi fəaliyyət göstərir. Göründüyü kimi, biznesmen-rektorun çörəyi təkcə çörək zavodundan çıxmayıb, həm market, həm də AİSU-da böyük bazar açıbmış.

R.Nəbiyev isə azvision.az-a açıqlamasında nazirliyə irad tutub: "Təhsil Nazirliyi hər 5 ildən bir universitetin lisenziya müddətini uzadırı. Lakin bu dəfə lisenziya üçün yenidən müraciət etmək hüququna malikdir".

E.Əliyev bunu belə şərh edir: "Lisenziya müddəti uzadılmayan ali məktəbin bütün tələbələrinin başqa ali məktəblərə köçürülməsi elə ali məktəbin ləğvi deməkdir. Bundan sonra kim bu adda "sifirdan" ali məktəb formalaşdırıb. Bu ali məktəbin rektoru yəqin ki, bundan sonra belə işə baş qoşmaz".

Eksperta görə, Təhsil Nazirliyi bundan sonra təhsil məs-

ev ola bilməz axı?! Köcürülmə məsələsinə nazirlik baxır. Tələbələr hansı universitetlər istəsələr, onlara da köçürülcək".

"XXI əsr" Təhsil Mərkəzinin rəhbəri Etibar Əliyev bildirdi ki, Təhsil Nazirliyi AİSU-da tədris prosesinin formal xarakter daşıdığını, elmi-pedaqoji heyətin pozuntularla komplektəşdirildiyini ve kafedralların mövcud qaydalara zidd təşkil olundugunu müəyyən edib.

"Təhsil Nazirliyi onu da qeyd edir ki, lisenziyanın geri alınması özü-özündə hüquqi şəxs kimi universitetin ləğvi demək deyil və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş şərtlər yerinə yetirildiyi halda, bu qurum ali təhsil fəaliyyətinin göstəriləməsi məqsədilə neticələrinin elmi statistiki təhlilində Elm ve Təhsil Mərkəzi Təfəkkür Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti kimi ali məktəblər Azərbaycan İctimai Siyasi Universiteti ilə təxminən eyni reytingə malikdirlər. Həsab edirəm ki, bu cür ali məktəblərin də fəaliyyətinin dayandırılmasının vaxtıdır".

Müsahibimiz AİSU ilə bağlı maraqlı bir fakt da diqqəti çəkdi: "Maraqlıdır ki, Təhsil Nazirliyi 2008-ci ildə bu ali məktəbdə təhsilin keyfiyyətini müsbət qiymətləndirib. İndinin araşdırımları göstərir ki, nazirlik akreditasiyada saxtakarlığı yol verib.

Necə olur, təhsilinin keyfiyyəti müsbət qiymətləndirilən bu universitedə belə qısa vaxtda ciddi qüsurlar aşkar olunur? Bu onu göstərir ki, nazirlik hansısa maraqlar çerçivəsində bu ali məktəbe müsbət qərar verib".

□ E.SALAMOĞLU

sisləri haqqında hansısa qərarı qəbul etmək istədikdə lisenziya vaxtının başa çatmasını gözleməlidir:

"Neqativ halların daha çox baş verdiyi ali məktəblərdə qərarlar qəfil şəkildə qəbul olunmalıdır. Mən təhsil eksperti kimi belə ali məktəblərin bağlanması tərəfdarıyam. Bu cür ali məktəblər ölkə üçün mütəxəssis hazırlamaqdan çox şəxsi maraqlara xidmət edir".

E.Əliyev sözlerinə görə, bu universitetin rektoru Rasim Nəbiyev YAP-in aparıcı figurlarından biri və keçmiş təhsil nazirinin dostu idi: "O bunlardan bərələnib istədiyini edirdi. Bu ali məktəb yaranan qüsurları yanmışdı. Mənçə, bu proses təsöyügedən universitetlə bitməlidir. Tələbə Qəbulu üzrə Dövlət Komissiyasının 2013/2014-cü ildə tədris üçün tələbə qəbulunun neticələrinin elmi statistiki təhlilində Elm ve Təhsil Mərkəzi Təfəkkür Universiteti, Bakı Biznes Universiteti, Bakı Qızlar Universiteti kimi ali məktəblər Azərbaycan İctimai Siyasi Universiteti ilə təxminən eyni reytingə malikdirlər. Həsab edirəm ki, bu cür ali məktəblərin də fəaliyyətinin dayandırılmasının vaxtıdır".

Müsahibimiz AİSU ilə bağlı maraqlı bir fakt da diqqəti çəkdi: "Maraqlıdır ki, Təhsil Nazirliyi 2008-ci ildə bu ali məktəbdə təhsilin keyfiyyətini müsbət qiymətləndirib. İndinin araşdırımları göstərir ki, nazirlik akreditasiyada saxtakarlığı yol verib.

Necə olur, təhsilinin keyfiyyəti müsbət qiymətləndirilən bu universitedə belə qısa vaxtda ciddi qüsurlar aşkar olunur? Bu onu göstərir ki, nazirlik hansısa maraqlar çerçivəsində bu ali məktəbe müsbət qərar verib".

□ E.SALAMOĞLU

Şura Gürcüstan QHT-ləri ilə birgə tədbir kecirəcək

İşgal olunmuş torpaqlara qanunsuz səfərlərin qarşısının alınması ilə bağlı layihə həyata keçirilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasında Gürcüstan Demokratik Təşəbbüsələr və Əhali və İnkılab Birliyinin nümayəndələri Nodar Xerxulidze və Arçıl Maçavariani ilə görüş keçirilib. Şuranın mətbuat xidmətindən verilen xəbərə görə, şura sədri Azay Quliyev rəhbərlik etdiyi qurum haqqında qonaqlara ətraflı məlumat verərək ölkəmizdə QHT sektorunun inkişaf haqqında danışub. A.Quliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münəqışının dair dünya ictimaiyyətinə ədalətli, obyektiv məlumatların çatdırılmasının şuranın əsas fəaliyyət istiqamətlərində biri olduğunu vurgulayıb.

Şuranın dəstəyi ilə həyata keçirdikləri layihə haqqında məlumat verən QHT nümayəndələri əsas məqsədin Azərbaycan, Gürcüstan və Moldovanın işğal altında olan torpaqların edilən qanunsuz səfərlərin qarşısının alınması üçün müvafiq təklif və mexanizmlərin hazırlanması olduğunu bildiriblər. QHT nümayəndələri olan tədqiqatçılarının səfərində məqsəd ölkəmizin işğal edilmiş ərazilərinə edilmiş qanunsuz səfərlər haqqında statistik məlumatlar toplamaq və Azərbaycan hökumətinin bu istiqamətdə həyata keçirdiyi fəaliyyətə tanış olmaqdır. Hazırılanacaq tədqiqat işi dünyə ictimaiyyətinin diqqətini işğal altında olan torpaqlara edilən qanunsuz səfərlərin pişlənməsi ilə bağlı bəyanat və yekun hesabat qəbul olunacaq. Hesabatda dünya ictimaiyyətində işğal olunmuş ərazilərə edilən qanunsuz səfərləri qınamaga dəvet ediləcək.

A.Quliyev təşkilatın hazırlanacağı hesabatda Dağlıq Qarabağ münəqışının dair obyektiv və dolğun məlumatların əksini tapmasının vacibliyini diqqətə çatdırıb. Şura sədri hesabatın dünyə ictimaiyyətinin Azərbaycanın haqlı mövqeyinin aydın başa düşülməsinə yardımçı olmasını, Dağlıq Qarabağ və digər işğal altında olan torpaqlara qanunsuz səfər etmək niyyətində olanları fikirlərindən daşındıracağını gözlədiklərini qeyd edib.

□ E.SEYİDAĞA

Hüquq müdafiəcisi hesab edir ki, rayonlarda daha çox özbaşına tikinti, mülkiyyət hüquqlarının pozulması halları ilə bağlı müraciətlər çoxdur:

"ATƏT-in Bakı ofisi ilə 4 illik lajihəmiz çərçivəsində sahibkarların problemləri ilə maraqlanıb. Sahibkarlarla bağlı şikayətlər çox iddi. İsgəncələrə Qarşı Azərbaycan Komitəsinin sədri Elçin Behbudov qeyd etdi ki, hem bölgələrən, hem şəhərdən, hem səfərlərə daxil olur. E.Behbudov bildirdi ki, erizə ilə müraciət edənlərən əlavə komitənin "qaynar xətt"inə də zənglər çox olur.

Komite sədri dedi ki, əsəsən Penitensiar Xidmət, polis orqanları, nəqliyyat departamentləri ilə bağlı şikayetlər çoxdur: "Hələlik bu il Müdafiə Nazirliyinin N saylı herbi hissələrindən müraciətlər daxil olmayıb. Zakir Həsənov nazir təyin olundan hələ ki işgəncə ilə bağlı şikayət olmayıb. Ancaq Təhsil Nazirliyinin inter-

natlarından, Dövlət Neft Şirkətinin mühafizə xidmətindən şikayətlər var. Eyni zamanda rayonlardan çoxlu şikayətlər gəlir".

E.Behbudov bölgələrdə şikayetlərin çox olmasını belə şərh etdi: "Dövlət başçısı həmin adamlara etimad göstərib yüksək vəzifələrə təyin edir, rayonlarda rəhbər qoyur. Həmin icra başçıları da bu etimaddan sui-istifadə edir. Elə biliyər ki, rayonlar onlara atalarından miras qalıb. Restoranlar, şadlıq evləri tikdirirlər, torpaqları zəbt edirlər.

Bu da rayonlarda narazılıq yaradır. Bize şikayetlər yersiz də olur. Kiminə maşınını evakuator aparsa, evdə ər arvadını döyürsə komitəye müraciət edir. Axi bizim sahəmizə aid deyil? İndi müavinlərləmə cənub rayonlarında polis şübhələrində monitoring keçirirəm. Tutulanlar əsasən narkotik istifadəçiləridir".

□ E.SALAMOĞLU

Əyalətlərdə məmurlar camaata zülm edir

Əyalətlərdə məmurlar əhaliyə düşmən kimi baxırlar. Bölgələrdə icra hakimləri, vergi məmurları, qəsəbələrin icra nümayəndələri, dövlət reyestr xidmətinin əməkdaşları, başçıların müavinləri, işçilər, su, qaz idarələrinin müdürürləri yerli camaata zülm edir.

Sənki məqsədli şəkildə əhaliyi təzyiq altında saxlayır, süni suretdə yaratdığı problemlər mangənəsində böğürər. Halbuki paytaxt rayonlarında məmurlar vətəndaşlarla bu şəkildə dərəfət emir, onları alçaltır, şikayətini görməzdən gəlmir.

Təbii ki, Bakıda da məmurlar əhaliyə qan uddur. Amma müqayisə etsək, regionlarda məmurlar daha çox xalqa zülm edir, özbaşinalığa, qanunsuzluğa yol verirlər. Gah əhalinin suyu, gah işğı kəsirlər, gah yolu bağları.

Şikayet edən sakinləri isə məmurlar öz otaqlarına ya bu-

Iradə Cavadova:
"Mülkiyyət hüquqlarının pozulması ilə bağlı müraciətlər çoxdur"

Elçin Behbudov:
"İcra başçıları elə bilirlər ki, rayonlar onlara atalarından miras qalıb"

dən də şikayetlərin sayı heç de az deyil.

Ölkənin məmər-oligarxlarından biri haqda ən son şok məlumatlar

Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun və ətrafinın vəziyyəti getdikcə ağırlaşır. Bu barədə "Yeni Məsavat" a daxil olan son məlumatlara görə, nəqliyyat nazirinin vəzifədən yola salınması hər an reallaşabilər. Məlumatda qeyd edilir ki, Z.Məmmədov mərhələ-mərhələ tərk-silah olunmuş vəziyyətə gətirilib və onun iri layihələri əlindən alınıb.

Z.Məmmədovun həm nazir kimi bir sıra səlahiyyətləri əlindən alınıb, həm də qeyri-resmi imtiyazları, imkanları məhdudlaşdırılıb, biznes obyektlərinin böyük qismını təhvil verməli olub. Z. Məmmədovun "Qarant holding" dəki payının böyük hissəsi də başqa bir əla dövr edilib. Həmçinin onun və oğlu Anar Məmmədovun Bakının mərkəzində köhnə tramvay parkının yerində tikidirdiyi möhtəşəm bina - "Baku Trump Tower" artıq Məmmədovlardan alınıb. Bundan başqa, nazir oğlunun "Qarant holding" in tərkibində yaradığı media holding layihəsinin de üzərində birdəfəlik xətt çəkililib. İlk dəfə olaraq hansısa nazir-oligark açıq şəkildə media sektoruna girmek izni almışdı. Z.Məmmədovun yaratmaq istədiyi media holdinglə bağlı bir sıra işlər görülmüşdülər və hətta bir sıra jurnalistlər də bu layihəyə cəlb olunmuşdu. Amma son vaxtlarda Z.Məmmədov və ətrafinin haki-

Ziya Məmmədovun "qürubu" - həzin son

Nəqliyyat şefi nazir postunda son itkilərini verir; Məmmədovların bir sıra böyük obyektləri əllerindən alınıb, media layihəsinin üstündən isə birdəfəlik xətt çəkilib; onların ən böyük biznes ortağı olan "Hafka"nın həbsi xəbəri isə təkzib olunmur

miyyətin xoşuna gəlmeyən davranışları, onların gənc nümayəndələrinin ictimai xülganlıq hərəkətləri bütövlükde klanın vurulmasına və bir sıra layihələrinin əllerindən alınmasına, bəzi layihələrin isə da yandırılmasına səbəb olub. Vəziyyəti getdikcə ağırlaşan

Z.Məmmədovun mümkin qədar zərərsizləşdirildikdən sonra yola salınacağı bildirilir. Məlumatlara görə, hazırda Z.Məmmədov və ona bağlı qrupların mal-mülkləri, biznes obyektləri, sərvətləri ilə bağlı dəqiqləşdirmələr aparılır, bir səra iş adamlarına zamanında

onuna haqq-hesab yürütülmək üçün start vəziyyətindədir.

Məlumatlarda həmçinin bildirilir ki, Z.Məmmədovun ən böyük biznes ortağı olan "Bagħlan Gorup"un prezidenti "Hafka" le-qəbli Hafiz Məmmədovun vəziyyəti daha pisdır. Bir sıra biznes obyektlərinin əlindən alındı-

kimi onun haqqında yayılan xəberlərle bağlı açıqlama verməməsi absurddur. Onun iş gördüyü adamlar, çevrələr panikada, şirkətlərinin səhmləri sıfırda - lakin Hafiz Məmmədovdan heç bir xəbər yoxdur. Həm bu baxımdan, həm də gələn məlumatlar onu göstərir ki, H.Məmmədovun

Gürcü siyasetinin "qoca tülü" sənədi olan Şevardnadze həkimiyətdən çəkildi. "Qoca tülü" nün edə bilmədiyi və yaxud etmek istəmədiyi gənc Mixail Saakaşvili bacardı. Bunu elədi və normal şəkildə hakimiyətdən getdi. Nə millətə ata olmaq istədi, nə gecə nobəsində çörək arzusu ilə yaşıyan insanların son qəpiyini nəmənsədi. "Qoca tülü" dən fərqli olaraq belə rəzilliyə getmədi.

E.Şevardnadzenin ölümü barədə bu günlər çox yazıldı.

Əksəriyyəti ümumi sözler, bölgədən yuxarı təriflər idi. Diqqəti

daha çox çəkən bir gürcü jurnalistinin yazısı oldu: "...Ancaq qalan suyu qurudub qalan çökün-tüň təhlil etmək olar. Roma-lı-zad deyiləm, odur ki, barbar kimi açıq danışacağam: tülüklərə qızılbaşlı qazana da bilməzdi. Lakin məglubiyyətlərin miqyası bir qədər kiçik ola bilərdi. Tələnin yazdırıldından qəçməq isə mümkün olmadı.

Məhərabədə məglub olan, ərazi bütövlüyü pozulan Azərbaycan və Gürcüstəndə vəziyyət facilişələrə rast gəldi. Sonra hər iki lider savaşı uduzu. Onlar bu savaşda qələbə qazana da bilməzdi. Lakin məglubiyyətlərin miqyası bir qədər kiçik ola bilərdi. Tələnin yazdırıldından qəçməq isə mümkün olmadı.

Hər iki lider vətənə qayıdanada tamamilə yad mənzəre ilə üzləşdilər. Ölkədə məharibə gedirdi. Sonra hər iki lider savaşı uduzu. Onlar bu savaşda qələbə qazana da bilməzdi. Lakin məglubiyyətlərin miqyası bir qədər kiçik ola bilərdi. Tələnin yazdırıldından qəçməq isə mümkün olmadı.

Məhərabədə məglub olan, ərazi bütövlüyü pozulan Azərbaycan və Gürcüstəndə vəziyyət facilişələrə rast gəldi. Sonra hər iki lider savaşı uduzu. Onlar bu savaşda qələbə qazana da bilməzdi. Lakin məglubiyyətlərin miqyası bir qədər kiçik ola bilərdi. Tələnin yazdırıldından qəçməq isə mümkün olmadı.

E.Şevardnadze 1972-85 illər ərzində, Moskvaya gedənə qədər ölkədə öz sistemini yaradmışdı. Rüşvət, korrupsiya idarəetmənin əsas elementlərindən biri idi. Lakin heç kəs həddini aşmırı. E.Şevardnadzenin V.Mjavanadze-dən fərqi də elə bu idi. Mjavanadze tipik korrupsiya mütəsəməsi idi, "qoca tülü" isə nefsin nişbetən buxovlaya bildi.

E.Şevardnadzenin Moskvaya gedisi ilə gürcülerin tərəfindən təmizləmişdi, azlıq isə o vaxt ələ keçirdiyi pulları ximər-ximər yeməkla məşğul idi. Gürcüler bütün gecəni çörək nobələrində keçirildilər. Bütün bunlar "qoca tülü" nü narahat etmirdi. Lakin xalqı narahat edirdi. Xalq bu yaşayışa doğrudan da qibətədidi. Yüz minlərlə gürcü Şevardnadze olmadan da normal yaşayacaq. "Millet atası"nın ölümü onların yadına belə düşməyəcək...

Sovet siyasi sisteminin son mogikani Eduard Şevardnadze öldü. Son iki gündə mətbuatda, sosial şəbəkələrə ən çox müzakirə edilən mövzu ələ gürcülərin "qoca tülü" adlandırdığı bu siyasetçi ətrafında getdi. Demək olar ki, ham göz yaşları axıtdı. İnsanların bir siyasetçiye bu dərəcədə məftunluğu yəqin ki, kütłəvi psixozun və yaxud nevrozun əlamətidir. Siyasetin və siyasetçinin nə olduğunu, kimə xidmət etdiyini bilen kəs çətin ki, onun arxasında göz yaşı töksün.

Azər RƏSİDOĞLU

Şəhərin imperiyasının son mogikani

Şevardnadzenin həmyerilisi İosif Stalin də ölündə ağlayanlar var idi. Kimlərse qorxudan ağlayırdı, kimlərse zombileşmiş beyinləri ilə ağlamağın vacibliyini düşünürdülər, kimlərse sindirimmiş yüz minlərlə insan taleyi düşürüb, "tiran ölü, belə bir gündə ağlamağa dəyər" deyə fikirlərdi.

Düzdür, tiranın ölümü məzumluları azadlıqçı çıxarda bilmədi. Yeni diktatorlar köhnələrini əvəz etdilər.

Siyasetçi taleyi qəribədir. İl-lər həkmənlik edirən və bir gün soyuq məzərə möhtac olursan. Məzar üçün isə fərqli yoxdur kimi ağuşuna alıb - bir fehəlini, yaxud dünyaya hökm edən diktatoru.

Eduard Şevardnadze Gürcüstənə 1972-ci ildən rəhbərlik etməyə başlamışdı. Gürcüstənə daxili işlər naziri kürsüsündən birbaşa "birinci katib" pos-

tuna yüksəlmişdi. O zaman SSRİ-də, o cümlədən Cenubi Qafqazda maraqlı proseslər baş verirdi. Yerlərdə hakimiyətlərə güc nazirliklərinin nümayəndələri getirildi. 1969-cu ildə Azərbaycanda Heydər Əliyev rəhbərliyə başladı. E.Şevardnadze kimi o da güc nazirliyinin yetişdirməsi idi. Birinci katib olana qədər DTK-nin başının dayanırdı.

Azərbaycanda H. Əliyev hakimiyətə gələn kimi ölkəni Vəli Axundov tərəfdarlarından təmizlədiyi nümayiş etdirdi. Eyni ile Rüstəm İbrahimbəyovun "İştintaq" povestində olduğunu kimi.

Sonra onu Moskvaya apardılar. Sonra o, Bakıya rəhbər kimi qayıtdı. Ele E. Şevardnadze de eyni taleyi yaşadı. E. Şevardnadze 1953 - 72-ci ildən ərzində ölkəyə başçılıq etmiş Vasilij Mjavanadzenin tərəfdarla-

rəhbərlik edirdi. Ermənistanda "Dəmirçian bütü" mövcud deyildi, lakin klanlar arası intriqalar da yox idi.

Azərbaycanda və Gürcüstənda isə bu kütləvi hal aldı. Ermənistanda isə bu, baş vermedi. Damircıyan Şevardnadze deyildi, sərədan biri idi. Elə sərədan biri olması da o zaman Ermənistani xilas etdi.

Dəmirçian öz işini görürdü. Respublikası bayraq alırdı, o özü Kremle vəzifəyə hazırlaşmirdi, qonşuya ərazi iddiyasında bulunmurdu, sadəcə öz işini görürdü.

H. Əliyev və E. Şevardnadze isə bir-birləri ilə də yarışırılar. Cenubi Qafqazın bu iki respublikasından hansının rəhbərini Kremle gedəcəyi on illər boyunca mübarizənin əsas predmeti olmuşdu. Bu iki lider iddialarını gerçəkləşdirərək bilməkdən ötrü riskli layihələrə imza atmaq

dü. Sonra hər iki siyasetçini Moskvaya apardılar. Onlara qarşı savaş açıdlar. Onlar və tənənlərinə sağlamlıqlarını itirmiş vəziyyətdə qayıtdılar.

İki lider arasında oxşar cəhətlər çok idi. Lakin fərqliliklərə da deyildi.

E. Şevardnadze 1972-85 illər ərzində, Moskvaya gedənə qədər ölkədə öz sistemini yaradmışdı. Rüşvət, korrupsiya idarəetmənin əsas elementlərindən biri idi. Lakin heç kəs həddini aşmırı. E. Şevardnadzenin V. Mjavanadze-dən fərqi də elə bu idi. Mjavanadze tipik korrupsiya mütəsəməsi idi, "qoca tülü" isə nefsin nişbetən buxovlaya bildi.

E. Şevardnadzenin Moskvaya gedisi ilə gürcülerin tərəfindən təmizləmişdi, azlıq isə o vaxt ələ keçirdiyi pulları ximər-ximər yeməkla məşğul idi. Gürcüler bütün gecəni çörək nobələrində keçirildilər. Bütün bunlar "qoca tülü" nü narahat etmirdi. Lakin xalqı narahat edirdi. Xalq bu yaşayışa doğrudan da qibətədidi. Yüz minlərlə gürcü Şevardnadze olmadan da normal yaşayacaq. "Millet atası"nın ölümü onların yadına belə düşməyəcək...

Yıxılı evin dirəyi

Zamin HACI
 zaminhaci@gmail.com

Iibarətdir 365 gündən, Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (*mən qabaqlar buna gül kimi Məşə və Çəqqal Nazirliyi adı qoymuşdum, sonra redaksiya rəhbərliyinin kəskin tələbləri sayəsində adı qaytarası oldum*) hesablamalarına görə, Abşeron yarımadasında küleklə günlerin sayı da 250-280 gün arasında dəyisir. Yəni loru dillə desək, bu xarabada ilin cəmi 3 ayı sakitçilik olur.

Bəs belə küləklə şəhərdə 160 metr uzunluqda bayraq direyi qayırib onun başına stadion boyda parça keçirtməyin nə mənəsi var id? Dünən oxudum: Bayraq Direyi Meydanı Dövlət İdarəsinin (*bəh-bəh, gör nə qəşəng idarələrimiz vardır, goru çatlaşmış SSRİ belə bizə həsəd aparardı*) qərarı ilə məşhur bayraq yene endirilib. Çünkü küləyin sürəti filan-filan olubmuş, belə havalarda dünya standartına görə bayraq endirilməlimiş, yoxsa ciriləmiş.

Çox maraqlı vəziyyətdir. Hətta kino sənayemiz cəhənnəmə vasil olmasayı - fürsət iken Ayaz Salayevin nakam, Mədəniyyət Nazirliyi tərefindən sünnət edilmiş kinosunu soruşaq, ya da soruşmayaq, rejissor özü taleyi boyun əyibse, biz neyleyə bilərik - bu bayraq direyi əla bir kinokomediyən obrazıdır. Məsələn, neçə yüz milyon manat xərclənib, ancaq çox vaxt direkt görünür, bayraq isə endirilmiş olur. Belə çıxır ki, biz əslində direkt qurmuşuq. Camaat bayraqı qaldırmış üçün düzəldir, biz endirmək üçün.

Bəzən külək qəfil əsir, ya da MÇN-in hava bürosu xəbəri idarəyə vaxtında çatdırıb bilmir, nəticədə Dirək İdarəsi çatdırıb bayraqı tez endirmir, külək parçanı cirir. Internetdə axtarsanız, Azərbaycan bayrağının cırıq şəkli bəlkə bütünə şəklində çoxdur. Al, bu da sənə növbəti sui-qəsd motivi: yapistər üzrəngli bayraq təhqir eləmək üçün o boyda direkt və bayraq düzəldiblər. Ki, tez-tez ciriləsin. Nəzərdə tutduğumuz kinoda qaranlıq bir zırzəmədə toplaşış bayrağımızı ciran maskalı masonlar səhnəsi çəkmək olar. Növbəti kadrda Bayraqdar Elman Türkoğlu zırzəmiye girər, bomba atıb onları havaya sovurur. Komediyaya triller elementləri qatanda super alınır, bəs necə...

Azərbaycanın cırıq bayraqı Xruşşov haqda anekdotu xatırladır. "Amerikaya çatıb onu ötmək" haqda olan məhşur anekdotu. Orda bir kəndli "bəlkə ötməyək, şalvarımızın yamağını görərlər" deyirdi, indi biz də Qafqazın lideri, ÜDM artımına görə Süd Yoluna çıxmış, kainatın avanqardi-zad olsaq da hər yerdən baxanda rəmz olaraq ancaq cırıq bayrağımız, onun boş qalmış direyi görünür. Bayraq direyi boş qalmış dövlətlə papağı boş qalmış kişi təxminən eyni şeydir. (Vəziyyəti dramatikləşdirmək üçün belə müqayisələr seçirəm. Kino sənətində kulminasiya vacibdir).

Bəs o küləklə günlərdə endirilən bayraq hara qoyulur? Onu bir qatlayan, ütüləyen varmı? Bayraq qatlama işlərinə neçə nəfər baxır? Xalqımız bu suallara dərhal cavab istəyir, yoxsa hökuməti istefaya göndərəcəyik, mən ölüm, sənin əziz başın haqqı... O cümlədən, ilin 280 günü boş qalan direktən funksionallıq baxımından necə yararlanmalıydıq? Ümid edirəm Artur müəllim uzun sürən ağır əmək fealiyyəti sayəsində NK-da bu suallara cavab tapacaqdır. Dirək boş olan günlərdə ondan qoyun eti asmaq, "Azərcell" və başqa telefon şirkətlərimiz üçün ötürüçü stansiya, teleqüllə, bulud çırpmaq üçün çubuq kimi yararlanmaq olarmı? Xahiş edirəm başqa pis şeylər fikirleşmeyin. O cümlədən, direktən pir düzəldib, adını "Tanrıının qələmi" qoyub yaxşı pul çıxartmaq mümkündür, çətinli bir arvada telekanalizasiyada "Getdim ora nəzir verdim, uşaq oldu" dedirtməkdir, gör camaat direyi necə örür.

Amma bütün hallarda bizim indiki quru bəyliyimizə, saxta müstəqilliyimizə o bayraq direyindən yaxşı simvol fikirleşmək mümkün deyil. Neçə ki, dövlət var, ancaq bu dövlət xalqa məxsus deyil, eləcə direkt var, bayraq isə yoxdur. Ta freydvari "iqtidarsızlıq" yozumlarını oxulurun ixtiyarına buraxıram.

• yulun 7-də istintaqa çağırılan Sühl və Demokratiya İnstitutunun direktori Leyla Yunus sənədlərinin qaytarılmadığını əsas götürərək prokurorluğun getməkdən imtina edib. Xatırladaq ki, mayın 29-da da buna bənzər hadisə yaşandı.

Leyla Yunusun yulun 7-də istintaqa getməməsi ilə bağlı APA-nın suallarını cavablandırıb. **Baş Prokurorluğun mətbuat xidmetinin rəhbəri Eldar Sultanov** hüquq müdafiəcisinin qanunları növbəti dəfə pozduğunu bildirib: "Leyla Yunus və əri Arif Yunusov növbəti dəfə Baş Prokurorluğun Ağır Cinayetlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsinin icraatında olan konkret cinayət işi üzrə şahid qismində dindirilməleri üçün cari il yulun 7-də istintaqa dəvət olunsalar da, üzrə səbəbələr olmadan istintaqa gelməkden qədən boyun qarışır. Leyla Yunus Azərbaycan Respublikasının vətəndaşdır ve digər vətəndaşlar kimi, o da öz növbəsində qanunları tələblərinə riayət etməklə onlara hörmətlə yanaşmalıdır. Thəks təqdirə, barəsində cinyət-prosessual qanunvericiliyin tələblərinə uyğun olaraq müvafiq tədbirlər görülecektər".

Bu barədə müsavat.com-un suallarını cavablandırıb Leyla Yunus APA-nı sərt ittiham edib: "Mən APA-dan məlumatı oxudum. Baş Prokurorluğun bu barədə rəsmi açıqlaması yoxdur. Eldar Sultanov APA-nın suallarına cavab verərkən bu fikirləri səsləndirib. Bütün mətbuat da buradan məlumatı götürür, yayır. APA-nın jurnalisti zəng vuraraq, Leyla

Leyla Yunus istintaqa getmədi və prokurorluğu ittiham etdi

Hüquq müdafiəcisinin yenə şərti var: "Qanunlara hörmət etsinlər..."

Leyla Yunus

işləyirlərse, ya onlar Azərbaycan vətəndaşı deyillər, ya da qanunlarımıza tabe olmurlar. Onlar Azərbaycan qanunlarını kobud şəkildə 28 və 29 aprelde pozublar. Sənədlərimizi indi qədər qaytarılmamaq qanunlarımıza hazırlı pozmaqdə davam edirlər. Bunun üçün polisdə, məhkəmədə işleyən Azərbaycan vətəndaşları qanuna tabe olmalıdır. Qanunlarımıza hörmət etməirlər. Mən insan hüquqları sahəsində hüquq müdafiəcisi olaraq, onlardan qanuna tabe olmalarını teləb etməmeliyəm. Onların özləri gerək qanuna tabe olmayı dərəcət etsinlər".

Hüquq müdafiəcisi növbəti dəfə istintaqa çağırılacağı təqdirdə gedib-getməyəcəyi ilə bağlı sualımızı da cavablandırıb: "Mən fikirləşirəm ki, prokurorluq özü ilk növbədə, qanuna riayət etməlidir. Əger görsəm ki, prokurorluq qanuna hörmət edir, əlbettə, o zaman istintaqa gedəcəm. Yox, əger görsəm ki, qanuna yenə hörmət etmirlər, bilərkən qanunlarımı pozurlar, o zaman mən necə onlara danişa bilərəm?"

□ Cavanşir Abbaslı

Soydaşlarımız niyə Türkmenlərin cihadına qoşulmur?

Rəsul Mirhəsimli:
 "Azərbaycan
 Türkmenelində baş
 verənlərə görə
 Türkmenlərə siyasi
 baxımdan dəstək
 verə bilər"

Kənan Rövşənoğlu:
 "Türkmenlərlə bağlı
 nə rəsmi
 qurumlar,
 nə də hökumət
 heç bir addım
 atmadı"

İŞİD-in İraqda terror törətməsi bəzi şəhər alımlarınilər mərcəi-təqəlidləri cihad fətvəsi verənərək, İraqda korküklerin soyqırımı davam edir. Nə üçün Azərbaycan inançlıları Sistaninin və digərlərinin, cihad elan etmiş ayətullahların müqəllidləri, tərəfdarları bu cihada qoşulurlar?

Ekspertlər isə bildirirler məməsinin özəl sebəbləri, türkmenlərin dəstəklən-

formasiya agentliyinin soruşması daha yaxşı idi. Onlar da APA-ya müraciət etdilər. "Sen bizə ən yaxınsan, bizdən asılısan, ona görə sən bunu elə" deye... Artıq mənim üçün bunlar tam ayındır". Leyla Yunus Baş Prokurorluğun APA-ya açıqlamasında səsləndirdiyi fikirlərə bağlı bunları dedi: "Açıqlamada göstərilir ki, her bir vətəndaş qanuna tabe olmalıdır. Bunlar tamamilə doğrudur. Burdan bir sual ortaya çıxır. Bəs Baş Prokurorluq və onların işçiləri hansı ölkənin vətəndaşdırılar? İbrahim Ləmbəranski, Sənan Paşayev, Eldar Əhmədov əgər prokurorluqda

həşimli bunun səbəbini belə izah edir: "Dünyanın əsas güc mərkəzləri Suriyada, o cümlədən Yaxın Şərqdə idarəolunan xaos yaratmaq məqsədi güdürdür. Bu gün o ərazilərdə həmin xaos "uğurla" idarə olunur. Azərbaycanlıların Yaxın Şərqdə cihad adına hansısa qruplaşmalarla qoşulmasını təqdir etmirəm. Artıq İraq və Suriyada baş verənlər bütün əndəzəni aşıb. Təəssüf ki, bütün qruplaşmalar elədiklərini İsləm adına bağlamaq istəyirlər. İsləm bir nəfərin ölümünü bəşəriyyətin ölümünə bərabər tutan dindir. Bu qədər vəhşilik, qəddarlıq, zülmün adı İsləm ola bilməz. Küçədə, yolda yerinə mülki adamları sorğu-sualsız, məhkəməsiz güllələmək din ola bilməz. Azərbaycan Türkmenelində baş verənlərə görə Türkmenlərə siyasi baxımdan dəstək verebilər. Humanitar yardımçılarla öz köməyini göstərə bilər. Radikal silahlı qruplaşmalarla qoşulmaq isə bütün hallarda cinayətdir, azərbaycanlıların bu cinayətlərə alət olmalarını istəməzdəm".

Dini ekspert Kənan Rövşənoğlu isə bildirir ki, azərbaycanlıların Suriyadakı, İraqdakı terror qruplaşmalarla qoşulmasının səbəbi təbliğatın və təşviqin güclü olması.

□ Röya RƏFIYEVƏ

ABŞ-in Ermənistandakı səfiri Con Heffern Ermənistandakı mətbuatına açıqlamasında deyib ki, Dağlıq Qarabağ ətrafində olan ərazilərin qaytarılması məsəlesi münaqişənin nizamlanmasının altı elementindən biridir.

Səfirin sözlərinə görə, ABŞ-in bir müddət əvvəl teklif etdiyi 6 həll elementi Dağlıq Qarabağ ətrafində olan ərazilərin dərhal Azərbaycana qaytarılmasını nəzərdə tutmur: "Dağlıq Qarabağın yekun statusu yerli əhalinin öz iradəsi əsasında formalasacaq. Daha sonra Laçın dəhlizi istisna olmaqla, Dağlıq Qarabağ ətrafində əraziləri geri qaytarılacaq. Ona görə də mənim sözlərimdə yeni heç ne yoxdur".

Torpaqların qaytarılması müqabilində Ermənistən tərəfinə zəmanətlərin verilməsi barədə suala cavab verərkən amerikalı diplomat vurğulayıb ki, nizamlanma müqaviləsinin altı elementində regionda beynəlxalq sülhəramlı qüvvələrin yerləşdirilməsi də taxildir: "Həzirdə bu sülhəramlı qüvvələrin tərkibində hansı ölkənin və ya təşkilatın əsərlərinin olması məsəlesi Ermənistən-Azərbaycan arasında danişqlar predmetidir. Təbii ki, erməni tərəfi əraziləri qaytarmadan əvvəl beynəlxalq sülhəramlı qüvvələr və təhlükəsizlik zəmanəti olmalıdır".

Qeyd edək ki, son vaxtlar 3 rayonun Azərbaycana qaytarılması qarşılığında bölgədə Rusiya qoşunlarının sülhəramlı statusda yerləşdiriləcəyi barədə informasiyalar yayılır. Bir sırada siyasetçilər, deputatlar və politoloqlar isə bildiriblər ki, ABŞ-in razılığı olmadan Rusiya istəsə belə Qarabağ probleminin həlli real deyil. ABŞ-in Ermənistandakı səfirlərinin son açıqlaması bu iddiaların əsaslı olduğunu göstəricisi sayıla bilər.

Səfirin açıqlamasını şərh edən Milli Məclisin Müdafie və təhlükəsizlik komitəsinin üzvü Zahid Oruc dedi ki, Rusiya ilə Ukrayna arasında konfransasiya başlanğıcından dünyada güclü bir bloklaşma getməkdədir

və soyuq müharibə dövrünün atmosferi hiss olunur. Rusiya ilə Qerb savaşının Ukrayna məsələləri ətrafinda belə amansız xarakter aldığı bir dövrdə inandırıcı deyil ki, Rusiya ilə ABŞ arasında Qarabağ məsələsində kompromis olacaq. Qarabağ tənzimlənməsi də son hadisələrdə böyük zərbə alıb.

Deputatın fikrincə, ABŞ-in

əsasında formalasacaq" fikri Azərbaycan Konstitusiyasına ziddir. Helsinki Yekun Akti esas fundamental hüquq kimi erazi bütövlüyünü götürür.

Səfirin açıqlamalarına diqqət etdikdə mən düşünürəm ki, ABŞ-in regional planları nisbətən dəyişib. Erməni cəmiyyəti ilə müxtəlif İsləmələrde aktivlik nəzəre çarpır. Amma Dağlıq Qarabağ Rusiya qoşunlarının

sabına görməyi də düşünmürem".

"Rusiya həqiqətən də ciddi həll formulunu ortaya qoyduğu təqdirdə Qərbin diversiyası və təxribatı sayəsində proses əngellənə bilərmi" sualına cavabında isə Z.Oruc bildirdi ki, bu, mümkündür: "Əlbəttə, mümkündür ki, hansısa məsələlər uzansın. Ancaq Rusyanın real həll planı olarsa, bu, reallığı

ABŞ-in Ermənistandakı səfirlərinin Qarabağ açıqlamasına Azərbaycandan reaksiya

Zahid Oruc:

"Rusiya ilə Qerb savaşının amansız xarakter aldığı dövrdə inandırıcı deyil ki, Rusiya ilə ABŞ arasında Qarabağ məsələsində kompromis olacaq"

Natiq Miri:

"Səfirin verdirdiyi açıqlama Azərbaycana xəbərdarlıqdır"

Ermənistandakı səfiri Qarabağ məsələsində Ermənistən cəmiyyətinin maraq və mənafelərini oxşayan, Azərbaycana isə zərbə sayılabilir açıqlamalarla çıxış edib: "Dağlıq Qarabağ Azərbaycan əraziləridir və beynəlxalq birlək tərəfindən də bu cür rəsmən qəbul edilib. Azərbaycan Konstitusiyasında Azərbaycanın hansısa lokal bir ərazisində referendumla öz müqəddərətini təyin etmə hüququ mövcud deyil. Ona görə "Dağlıq Qarabağın yekun statusu yerli əhalinin öz iradəsi

yeridilməsi, bu sırada 3-4 rayonun qaytarılması ilə Azərbaycanın özərinin geopolitik layihələrinə cəlb etmə məsələlərinə çox da real baxıram. Təkçə ona görə yox ki, indi Rusiya o haldə deyil ki, bir neçə cəbhədə Qərble, Avropa dövlətləri ilə savasır. Azərbaycan cəmiyyətinə müəyyən bir təsir imkanları Rusiyada həmişə qalır. Mən Rusiya ilə bu dövrdə bütün temasların en yüksək səviyyədə saxlanmasına tərəfindəyəm. Amma bunu heç bir halda öz maraqlarımızı tapdalamaq he-

çevriləcək. Rusyanın Ermənistənə təsir imkanları planı gerçekləşdirmək üçün kifayət qədərdir. Ona görə biz bilməliyik ki, hazırkı dövrdə əsas söz sahibi Rusiyadır".

Azərbaycan Milli Strateji Tehqiqatlar Mərkəzinin sədri Natiq Miri isə hesab edir ki, ABŞ səfirlərinin Ermənistən mediasına verdiyi açıqlama Azərbaycana xəbərdarlıqdır: "Mən öz araşdırılmalarında dəfələrə belə qənaətə gəlmisəm və mediaya da bildirmişəm ki, Azərbaycan Avrasiya İttifaqına üzv olsa və Rusiya bu problemi həll etməyə təşəbbüs做过, ABŞ Qarabağ probleminin həll olunmasına imkan verməyəcək. Səfirin son açıqlaması artdıq ABŞ-in "problemi mənsiz həll etmək mümkün deyil, bölgədə Rusiya ordusunun sülhəramlı adı altında yerləşdirilməsinə razı deyil" mesajı söylemələr. Bir çoxları düşünür ki, Avrasiya İttifaqına qoşulmaq və Rusiya herbərçilərinin Qarabağ bölgəsində yerləşdirilməsinə razılaşmaq Azərbaycanın bir neçə rayonunun azad edilməsinə səbəb olacaq. Bu cür düşünənlər yanılırlar. ABŞ səfirlərinin siqnal xarakterli açıqlaması da belə düşünənlərin yanlış düşüncədə olduğunu ortaya qoyur".

□ Etibar SEYİDAĞA

Azərbaycan hökuməti adamı hebs etdi. Daha nə edilməlidir ki? Biz nə üçün Azərbaycanı təhdid etməliyik? "Yeni Müsavat" və digər nəşrlərə ətraflı yazılı cavabım olacaq. Şəxsimizə qarşı atılan iftiralarla vəkilimiz məşğul olur, bütün qanuni həqlərimizdən istifadə edəcəyik. Əldə heç bir dəlil olmadan insanı terroru kimi təqdim etmək böyük bir zülmüdür".

Qeyd edək ki, musavat.com saytında bundan əvvəl de Furkan Azeri ləqəbli müəllifin Suriyada baş verənlərlə bağlı məqalələri dərc olunub. Bu yazıların bir çoxunda dini zəmində bölgüçlük çağırışları olub, eyni zamanda açıq şəkildə tərəf tutulub. Bu yazılarında məhz müəllif tərəfindən Suriya savaşı, eləcə də "ən-Nusra" kimi qruplaşmalara çağırış olub. Yeri gəlməkən, F.Azeri adlı müəllifin hazırda Türkiyədə yaşadığı, ancaq ara-sıra Azərbaycana geldiyi məlum olub. Belə ki bir qədər əvvəl F.Azeri avropan.info saytının baş redaktoru Ruslan Beşirliyən müsbahibə alıb. Eyni zamanda publika.az saytına müsbahibə verib.

□ HÜSEYN

Furkan Azeri

o əməli həyata keçirən şəxse qarşı ola bilər. Zaten ilk gündən

Furkan Azeri bu dəfə "Yeni Müsavat"ı hədələdi

"Timeturk" redaksiyamızı məhkəməyə verməyə hazırlaşdığını bildirib

Bir neçə gün əvvəl Suriyada döyüşən azərbaycanlıların sözçüsü olaraq bilinən Furkan Azeri adlı şəxs sosial şəbəkə vasitəsilə Sabirabadda olaylarla bağlı hədələrini yollayıb. Rəsmi twitter hesabından "Azərbaycanın Sabirabad şəhərində zorla saqqal kəsilən qardaşımızı əsla unutmayacaq və unutdurmayacaq" - deyə yazıb.

Ötən gün isə Furkan Azeri daha bir açıqlaması yayılıb. İstiqamət.com-un sorğusuna cavab olaraq F.Azeri bildirib ki, onun açıqlamasında təhdid yoxdur. F.Azeri "ən-Nusra" cəbhəsinin sözçüsü olmadığını və hədəfinin Sabirabadda saqqal kəsən şəxs olduğunu bildirib. Eyni zamanda musavat.com saytını hədələyən

F.Azeri redaksiyamızı məhkəməye verməyə hazırlaşdığını bildirib. Sıtat: "Mənimlə bağlı yayan yanlış və iftira dolu xəberləri oxudum. İnsafi və ədalətli olmaq lazımdır. Mənim cümləmdə təhdid yoxdur. Təbii ki, biz Sabirabadda baş verən o hadisəni əsla unutmayacaq. Bu təhdid deyil. Hətta təhdid olسا belə bu, yalnız Sabirabadda

Sər zolağı -

Iraqdan

Ukraynaya dək...

Zahid SƏFƏROĞLU

zsafaroglu@gmail.com

Dünyanın işinə bax, bir yanında xristianlar, o biri yanında isə müsəlmanlar bir-birinə qənim kəsilib. Ukrayna, Yaxın Şərq, İraq, Suriya... XXI əsrədə insanlığın faciəsinin yaşandığı əsas ünvanlar bu günü bunlardır.

Hələ ki qanlı prosesləri durdurmağa beynəlxalq birliyin gücü, qüdrəti çatır. Edilən səylər isə olduqca yetersizdir. Ona görə ki, "beynəlxalq birlik" mücərrəd anlaysıdır və əslində beynəlxalq təşkilatlarsız o heç nəyə qadir deyil. Beynəlxalq təşkilatlar - BMT və onun mühüm qurumu olan Beynəlxalq Tribunal, ATƏT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı isə efsus ki, daha çox formal, adı olub özü olmayan qurumlardır.

Artıq bununla neçənci dəfə sübut olunur ki, bəşəriyyət üçün kritik dönenlərdə, global böhranlarda bu təşkilatlar həlledici söz sahibliyinə malik deyillər. Olsa-olsa, yalnız iri dövlətlərin əlinde vasitə rolundadırlar. Yoxsa ki, nə Ukraynada terrorçu-separatçılar, nə de Suriyada, İraqda "müsəlman" baş kəsənlər belə sərbəst şəkildə at oynada bilməzdilər, qısa zamanda cilovlanardılar.

Dünyanın düzəni pozulub. Bunun digər mühüm səbəbi beynəlxalq hüquq sisteminin, beynəlxalq hüququn özünü böhrana girməsidir; fəvqəlgüclərin dünyadan təzədən bölüşdürülməsinə yönəlik cəhdleridir. Yaşanan tükürpedici faciələr, günahsız uşaqların, qocaların, qadınların axıdilan qanları bu mənada həm də hadisələrən sərf siyasi maraqlar gündənlərin vicdanındadır.

Təbii ki, IŞİD-in İslam adına törətdiyi, mübarək Ramazan ayında belə ara verməyən vəhşilikləri, bəşəri cinayətləri ilə Ukraynada separatçıların zorakılıqları bir araya siğmaz. İnsaf yaxşı şeydir. Ancaq bu hadisələri ümumi bir cəhət birləşdirir - şərin xeyrə qarşı ayaq açması, yürüməsi, haqqın künçə sıxışdırılması.

Təbii, şərə qarşı xeyir həmişə topalanıb və yene də topalanacaq. Bu imperativdir. Ancaq sivil dünya olaylarına nəhayət, adekvat mövqə ortaya qoymayıncə, beynəlxalq təşkilatlar, ələlxüsəs BMT, onun Təhlükəsizlik Şurasının 5 əsas dövleti seyrçi yanaşmanı dayandırıb real hərəkətə keçməyince hełə "xəmir çox su aparacaq", qurbanların sayı azalmaqdadır.

Bu yerdə adı təmtəraqlı səslənən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının dişsiz mövqeyini xüsusi qeyd eləmek lazımdır. Qəribədir, on minlərlə müsəlman, özü də mülki şəxs qətlə yetirilib, terrorçu qruplaşmanın vəhşilikləri, islamı gözdən salan hərəkətləri günbəgün artır, islam adına edilməyən əxlaqsızlıq, həyəsiqliq qalmayıb, ancaq heç olmasa müsəlman dövlətlərini birleşdirən əsas qurumdan səs çıxmır. O zaman bu təşkilat niyə, nə və kimim üçün yaradılıb? Hanı onun baş katibi? Niyə mövqə ortaya qoymur, tərəflərə çağırış eləmir, quruca bayanat belə səsləndirmir?..

Zorakılıq asanca zorakılıq, qıdas doğurur. Bineyi-qədimdən belə olub. Heç şübhəsiz, IŞİD-çilərin azınlıqları, İslam adına imza atdıqları iyrəncliklər qarşılara mütləq çıxacaq, cavablarını bumeranq effektli ilə, artıqlamasi ilə alacaqlar - qrup-qrup, tək-tək. Heç kim də onlara qondarma "xilafet dövləti" yaratmağa imkan veresi deyil. Özlərini yormasınlar. Onlardan sadəcə, böyük maraqlar naminə əməllicə istifadə olunacaq, vəssalam. Necə ki, istifadə edirlər. Kimlər? Hamiya ayındır. Ancaq arada qanı axıdilan bu dəfə qarşı tərəfin qıdas qurbanları olacaq.

Rusiya amilini isə xüsusi qabartmağın yeri var. Məsələ ondadır ki, Kreml Bəşər Əsəd rejiminin siyasi səhnədən vaxtında uzaqlaşdırılmasına mane olmasayı, bu gün IŞİD indiki imkan və gücə olmayıcaq, İraq ərazisində, türk yurdlarına, Mosula, Allah bilir daha haralara ayaq aqmayacaqdı. Ən aži ona görə ki, təze hakimiyyət onların əl-qol aqmasına imkan verməyəcəkdi.

İraqdan Ukraynaya dək uzanan qanlı zolağın bir ortaq xüsusiyyəti də zətən, budur - daima şərin qulluğunda olan rus faktorunun mövcudluğu...

Azərbaycan öz ixtiyarını Qərbə versə...

Qarabağın taleyi necə olacaq, yağışdan çıxıb yaqmura düşmək təhlükəsi; Rusiya əvəzinə bu dəfə Qərbin ədalətsiz arbitriyinə tuş gəlmərik ki?

Krim hadisələri Dağılıq Qarabağ məsələsinə Qərbin ikili standart yanaşmasında ciddi düzənlərlə gətirmədi. Fakt budur ki, Qərbin iradəsi əleyhinə gedərək yarımadanın Rusiyaya birləşdirilməsini haqqın tentənəsi sayan, Putine qələbə zəngi edən Sərkisiyan Ermənistannı - işgalçı bir ölkəyə həmin Qərbin münasibəti yerində qalıb. Səbəbləri barədə kifayət qədər yazılısa da, yenə yeri var qeyd edək ki, belə yanaşma torpaqlarının 20 faizi erməni tapdağında olan Azərbaycanı rahatsız eləməyə bilməz.

Tam mənqıqli bir sual ortaya çıxır: Ermənistən hələ Rusyanın yanında ikən ABŞ, Avropa ona belə qucaq açırsa, Fransanın timsalında onu "kiçik bacı" adlandırırsa, ən əsası, işğala göz yumursa, sabah bu cırdan ölkə Qərbin yanında qərar tutsa, necə olacaq, təcavüzkarın başına fırlanmazlarımı? O zaman Azərbaycanın maraqları, Dağılıq Qarabağın taleyi necə olacaq. Azərbaycan öz ixtiyarını Qərbə versə, yağışdan çıxıb yaqmura düşməz ki? Rusiya əvəzinə bu dəfə Qərbin ədalətsiz arbitriyinə tuş gəlmərik ki?

Bunlar ciddi suallardır, cünki cavabların bilavasitə Qarabağın taleyinə dəxli var. Təkcə dəxli yoxdur. Eyni zamanda əfsuslar olsun ki, belə ola biləcəyinin müəyyən işaretləri mövcuddur və özü də az deyil. Biri elə Minsk Qrupunun amerikalı həmsəndi Ceyms Uorlikin Ukrayna hadisələrinin qızığın vaxtında Dağılıq Qarabağ problemin hellinə dair irəli sürdüyü, Azərbaycan ərazilərini sortlara bölən 6 bəndlək təklifi.

Dünen Amerikanın Ermanistandakı səfiri Con Heffern həmin elementləri bir daha erməni mətbuatına şərh edib. Səfir Dağılıq Qarabağ etrafındaki ərazilərin qaytarılması məsəlesi nümayişinin nizamlanmasında 6 elementdən biri olduğunu xatırladaraq xüsusi qeyd edib ki, bu bənd Dağılıq Qarabağ etrafında olan rayonların dərhal Azərbaycana qaytarılmasını nəzərdə tutmur. Sitat: "Dağılıq Qarabağın yekun statusu yerli əhalinin öz iradəsi əsasında formalasacaq. Daha sonra Laçın dəhlizi istisna olmaqla, Dağılıq Qarabağ etrafında ərazilər geri qaytarılacaq. Ona görə də mənim sözlərimdə yeni heç nə yoxdur".

Torpaqların qaytarılması müqabilində Ermənistən tərəfi-nə zəmanətlərin verilməsi barədə suala cavab verərən amerikalı diplomat vurğulayıb ki, nizamlanma müqaviləsinin 6 elementinə regionda beynəlxalq sülhmeramlı qüvvələrin yerləşdirilməsi də daxildir: "Hazırda bəs sülhmeramlı qüvvələrin tərkibində hansı ölkənin və ya təşkilatın əsgərlərinin olması məsəlesi Ermənistənla Azərbaycan arasında danişqlar predmetidir. Təbii ki, erməni tərəfi əraziləri qaytarmadan əvvəl beynəlxalq sülhmeramlı qüvvələr və təhlükəsizlik zəmanəti olmalıdır".

Diqqət edildi yəqin ki, amerikalı diplomat Dağılıq Qarabağ bölgəsinin yekun statusunun lokal referendumla müəyyən ediləcəyinə aydın işarə vurub. "Referendum"un nəticəsinin necə olacağını isə Amerikadakı eskimoslar da elə bilir. Cünki son rəsmi statistikaya görə, yerli əhalinin əksəriyyəti ermənidir.

Ancaq önemlisi bu da deyil. Odur ki, Krimda separatılılığı pisliyən, orada keçirilən öz müqəddərətinə təyinətə referandumu beynəlxalq hüquqa zidd və qanunsuz sayan ABŞ, Avropa Dağılıq Qarabağın statusunun "yerli əhalinin iradəsi" əsasında müəyyən edilməli olduğunu təşviq edir. Niye, hansı əsasla? İşğalın buynuzunu olur? Yaxud ermənilər öz müqəddəratlarını iki dəfə təyin edə bilərlər, ruslar yox?

Qərbin ikili standart siyasetinin daha bir əcaib təzahürü: nə Amerika, nə də Avropa separatçı Dağılıq Qarabağ rejimində loyal münasibətini Krima, Abxaziya, Cenubi Osetiya və Dnestryanı bölgəye qarşı sərgiləməyi. Həll formulu kimi referendum təklifini ortaya atmayıb. Əksine, həmin ərazilərin işğal edildiyini bəyan edib və edir. Bəs, Azərbaycan? Nədən eyni münasibəti biz haqq edə bilmirik? Xristian amilinə görəmi?

Azərbaycanda insan haqlarının pozulması, avtoritar idarəciyin hökm sürməsi faktdır. Ancaq bu, dönyanın gözü qarışında baş vermiş və davam edən erməni işğalına bəraət qazandır, ikili standart siyasetinə haqq qazandırıbilməz. Qazandırmayacaq da.

□ Siyaset şöbəsi

Bəzen ayrı-ayrı daırılarda "Azərbaycanın Bzejinskisi" adlandırılın sabiq dövlət müşaviri, politoloq Vəfa Quluzadə Azərbaycan siyasetinin maraqlı personalarındandır. Dünya çapında baş verənlərə, Qarabağ etrafında cərəyan edən hadisələrə daim özəl baxışı olan diplomatın fikir və təhlilləri hətta ölkə çapının vənərdə da həssaslıqla qarşılımb, ciddi reaksiyalara səbəb olub.

V.Quluzadə həm də o silməldəndir ki, ona həm vaxtı-lə təmsil olunduğu hakim döşəngəde böyük dəyər verir, hem müxalifətə, həm de cəmiyyətə. Hətta küçədə, dükan-bazarda rastlaşdığı sade adamlar sabiq müşaviri görən kimi onunla şəkil çəkdir, hansısa suallarına cavab isteyirlər. Bugünkü işe ABŞ səfərliyində ölkənin müstəqillik günü münasibətə keçirilən tədbirdə "Yeni Müsavat"ın əməkdaşının diqqətini bir məqam celb edib. Jurnalist deyir ki, V.Quluzadə ilə həm iqtidər, hem də müxalifətə temsilciliyi yaxınlaşış səmimi şəkilde qucaqlaşış, görüşüb-öpüşürdülər. Hansı ki, iqtidardan ayrılan əksər insanlara münasibət bəle olmur. Biz də bu cür münasibətin açarı və sırrı barədə soruştıq. Maraqlıdır, V.Quluzadə buna necə nail olub?

V.Quluzadənin cavabı maraqlı oldu: "Bunun üçün aşağıdakilar vacibdir: təmiz, heyat sürmək, xalqın maraqlarını, milli maraqları təmsil etmək. Mən bütün müsahibələrimdə, məqalələrimdə heç bir qrupun tərefində çıxış etmirəm. Mən yalnız xalqımızın milli maraqlarını müdafiə edirəm. Mən qeyri-adi dövlət vəzifəli adam olmuşam. Deyərdim ki, heç vaxt memur olmamışam. Mən daim xarici siyaset sahəsində çalışmışam və faktiki olaraq xarici siyaset sahəsində fikirlerimi iqtidarda çalışma-çalışa səsləndirmişəm. Heydər Əliyev buna çox böyük dözümlə yanaşıb. Mən hərədən özümə sual verirəm və təəccüb edirəm ki, neyə görə o, mənim bu qədər müstəqil çıxışlarımı sərt reaksiya verməyi? Daim hiss edirdim ki, o, mənimlə həmfikirdir və həmrəydir".

Sabiq dövlət müşaviri dedi ki, istefaya çıxandan sonra da dəyişməyi: "Mən iqtidarda nə idimse, indi də oyam, ikitifəti adam olmamışam. Qarabağ məsələsində, Rusiya, ya Amerika haqqında o vaxt nə demişəmse, indi də onu deyirəm. Mən ömrümde iqtidarı təncid etməmişəm, sadəcə, müstəqil fikrimi ifadə etmişəm. Ancaq əger bu fikir iqtidarı fikri ilə üst-üstə düşməyibsa, bu, başqa məsələdir. Mən bu isti münasibəti həm iqtidər tərəfindən hiss edirəm, həm də müxalifət tərəfindən. Mənə hamı olduqca mehriban münasibət bəsleyir. Cünki mən heç kimi narahat etməmişəm və etmirəm de. Cox adam eləqələrinin olmasından istifade edib kimesə zəng edə, hənsi-sa problemini həll etmək istəyir. Amma mən oyun qaydalarını bilirəm. Məsələn, bilirəm ki, mənim kimi tanmış bir ada-

mın hər hansı bir xahişini hansısa bir nazır, ya müavini yeri-ne yetirmək istəsə, o, gerek birinci şəxsən icazə alsın. Baş-qasının edə bilər, cünki başqasını heç kim tanımır. Amma mənə geləndə, xahişim bəyənilməyə də bilər. Mən heç kesi narahat etmirəm, ona görə də hamı mənə yaxşı münasibət bəsleyir. Həmçinin müxalifət də görür ki, Qarabağ məsəlesi, Azərbaycan-Qerb, Azərbaycan-Rusiya əlaqələri

tün Moskva ayaq üstə qalxıb" dedi. Yəni Heydər Əliyev bəllərə dözbü. Dütü, mən Heydər Əliyevlə işlədim dövrü çox yüksək qiymətləndirirəm. Ona görə ki, Heydər Əliyev mənə tamamilə azad hərəkət etməyə imkan vermişdi. Bir dəfə də mənə zarafatla bir söz dedi ki, "Vəfa, sən bu qədər azad bəyanatlar verirsən, sən mənim müsavirim deyilsən-mi?" Dədim, bəli. Qayıtdı ki, bu, o demək deyilmə ki, sənin fikir-

dan, burda heç bir baza olma-sın. Yəni bununla Heydər Əliyev mənim bəyanatlamı tək-zib etmədi. Rusiya o zaman bilmədi ki, buna necə reaksiya versin. Qayıtdan sonra çox mehribən görüşdük və mənim bəyanatımı heç müza-kirə də etmədi".

V.Quluzadə Rusiya səfirliliyində "Bəsdir Ermənistəni silahlandırdınız" tələbi ilə təşkil etdiyi mitinqi də xatır-latdı: "O zaman bütün iqtidar-

"Moskvanın təpsirigi ilə İşə goturulmuşdum"

Vəfa Quluzadə: "Heydər Əliyev dedi ki, Vəfa, sən orda nələr danışmışan ki, bütün Moskva ayaq üstə qalxıb?"

Sabiq dövlət müşaviri "Yeni Müsavat" a ilginc faktlar açıqladı

ile bağlı mən milli maraqları ifadə edirəm. Mənim milli maraqlardan çıxış etməyim onları da maraqları ilə üst-üstə düşür. Səbəb budur, başqa şey deyil".

V.Quluzadə öten illərdəki fəaliyyəti barədə bir neçə məraqlı faktı da xatırladı: "1995-ci ilde Amerikadaydım. Məni yanın Şərq İnstitutu dəvət etdi və mən orda çıxış etdim. O çıxış Dağılıq Qarabağ məsəlesi, Rusyanın Qafqazdakı siyaseti ilə bağlı idi. Mən orda dedim ki, Rusiya Federasiyası eslinde imperiyanın qalıqlarıdır və çökəcək. Ona görə ki, bu federaliya könülli federasiya deyil. Bununla kifayətlənməyən Rusiya nümayəndə heyəti Ankaraya Heydər Əliyevlə görüşə getdi ki, siz burdasınız, amma müşaviriniz belə bəyanatlar verir. Heydər Əliyev görünən qədər ağıllı cavab vermişdi. Demədi ki, gəlin irəli qaçma-yaq, NATO bazaları həlləklik Azərbaycanda deyil. Ona görə də gəlin sizin Ermənistən-daki bazanızdan danışaq. Ci-xardin bazalarınızı Qafqaz-

yönlü partiyalar mənim ofisimde yığışmışdı, məndən məsləhət alıb sonra ora getmişdi. Yəni mənim həm iqtidər, həm müxalifətə həmişə six əlaqələrim olub. O zaman mən düşündüm ki, Heydər Əliyev hələlik Bakıda deyil, fürsətdən istifadə edib aksiya keçirmək olar. Zəng etdim Bakı meriyasına, Rafael Allahverdiyev de-bi buna görə prezidentlə danışmaq lazımdır. Onda mən klinikaya, Heydər Əliyevə zəng etdim. Hərədən söhbətliyirdim. Məqsədimi dedim və şuları da oxudum. O, şuların bəzilərini, daha sərtlərini çıxardı. Sonra dedi ki, Təhlükəsizliyin Şurası yığılsın, mənə orda zəng edin. Spiker Murtuz Ələşərov və Prezident Aparatinin rəhbəri Ramiz Mehdiyevlə danışmaq istəyirdi. Ramiz Mehdiyevin otağından Heydər Əliyev zəng etdim. Heydər Əliyev soruşdu ki, Vəfa Quluzadənin təklifinə necə münasibət bəsleyirsiniz. Hamisinin münasibəti müsbət oldu. Daha sonra şularlar bir daha süzgəcdən kecdi və bu aksiya keçirildi. O zaman Rusiya Ermənistəni silahlandırdı, 1 milyard dollarlıq silah vermişdi, Qarabağ məsələsinin həllinə maneçilik törədirdi. Bu aksiya 1998-ci ildə olmuşdu. 6-ci gün mitinq oldu. Şularımızdan biri belə idi: "Müellimlərin maaşını vermək dəha yaxşıdır, nəinki Ermənistəna silah vermək!" Aksiyanın gedisində hələ Rusiya səfiri Bloxin yatırıldı. Oyanan kimi Moskvaya zəng edib "bu aksiyanı Vəfa Quluzadə təşkil etdi".

V.Quluzadə qeyd etdi ki, Elçibəy dövründə də aktiv olub, Azərbaycan-Qerb əlaqələrinin quruculuğunda və Qarabağ məsələsində gərgin fealiyyətə məşğul olub: "Amma Mütəllibov dövründə mənim elə bir aktivliyim yox idi, cünki komandanın üzvü deyildim, Moskvanın təpsirigi ilə işə götürülmüşdüm, özümü fəxri qonaq kimi hiss edirdim və rəhat şəkildə yerimdə oturmuşdım".

□ E.PAŞASOV

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətlı mövqeyinin müdafiə edilməsi

"Məsələnin həlli ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində olacaq. Başqa variant yoxdur! Heç vaxt Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövləti yaradıla bilməz! Azərbaycan öz ərazi bütövlüğünü bərpa edəcək!"

İyulun 7-də diplomatik xidmət orqanları rəhbərlerinin müşavirəsində danişan prezident İlham Əliyev belə deyib. Dövlət başçısı çıxışında Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin üzərində geniş dayanıb: "Xarici siyasetə bağlı əsas məsələ Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll olunmasıdır. Əfsuslar olsun ki, son müşavirədən keçən dövr ərzində bu sahədə heç bir irəliləyiş olmayıb. Əlbəttə ki, müxtəlif bəyanatlar səslənilib, müxtəlif səyərlər göstərilib.

Minsk Qrupunun həmsədrləri bölgəyə defələrlə səfərlər ediblər. Ancaq heç bir nəticə yoxdur. Bunu başlıca səbəbi Ermənistandan qeyri-konstruktiv mövqeyi və münaqişəni döndürülən vəziyyətdə saxlamaq cəhdleridir. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq ictimaiyyət və bu məsələ ilə birləşə məşğul olan vasitəciler tərəfindən Ermənistana heç bir ciddi siqnal verilməyib. Bizi belə fikir yaranır ki, məsələ ilə məşğul olan vasitəciler bu vəziyyəti daha çox bu şəkildə saxlamaqdə maraqlıdır. Onların əsas marağı ondan ibarətdir ki, bölgədə sabitlik pozulmasına, müharibə olmasına. Biz de sühə istəyirik. Ancaq dəfələrlə beyan etmişəm ki, biz torpaqlarımızı, haqq-ədaletin bərpasını, beynəlxalq hüququn təntənəsinə isteyirik. Son illər ərzində Ermənistandan bu mövqeyi imkan vermir ki, məsələ danişqalar yolu ilə həllini tapşın. Əlbəttə ki, məsələnin həlli başqa yolla da mümkündür. Bizi bunu heç vaxt inkar etməmişik və açıq bəyan etmişik ki, hərbi yol da istisna edilmişdir.

Ali Baş Komandan bəyən edib ki, son aylarda, illərdə beynəlxalq arenada müşahidə olunan mənzərə beynəlxalq hüquq işləməyini göstərir: "Güç amili əsas rol oynayır. "Kim güclüdür, o da haqlıdır" principle əfsuslar olsun ki, beynəlxalq əlaqələrin konstruksiyasına böyük zərər vurub. Yəni bu, reallıqdır. Biz real dünyada yaşayırıq və reallıqlarla hesablaşmamışıq. Ona görə bizim ordu quruculuğu ilə bağlı ardıcıl siyasetimiz bugün bir daha göstərir ki, nə qədər düzgün və nə qədər vaxtında atılan addımlar id. Bu gün biz hərbi potensialımızı gücləndirək məsələni hərb yolu ilə də həll edə bilərik. Sadəcə olaraq, hesab edirik ki, həle danişqalar potensialı tükenməyib. Bizi siyasi, iqtisadi, o cümlədən hərbi təzyiqlərdən istifadə edərək çalışacaq ki, məsələ dinc yolla həll edilsin. Ancaq həll edilsin. Bu məsələ dəndurulmuş vəziyyətdə qala bilməz. Bunu hər kəs bilməlidir. Bu məsələ ilə məşğul olan vasitəciler də bunu bilməlidirlər və bilirlər. Hesab edirəm ki, son vaxtlar vasitəcilerin fealiyyətində müşahidə edilən fealiyyət biziñ artan iqtisadi və hərbi gücmüzlə əlaqəli olan məsələdir. Çünkü onlar da Ermənistana kimi çox yaxşı dərk edirlər ki, istenilən vaxtda biz hərbi gücmüzdən istifadə edərək Qarabağ məsələsini birdefəlik həll edə bilərik. Bu gün güc amili, bir dəha demək isteyirəm ki, həlledici rol oynayır. Biz da-ha da güclü olmayıq, oluruq. Iqtisadi, siyasi və hərbi potensialımız kifayət qədər güclüdür və danişqalarda bu amil müsbət rolunu oynayacaq".

Ölkə başçısı Dağlıq Qarabağın mənimsənilməsi istiqamətində çeşidli planları quran güclərə növbəti dəfə Azərbaycan dövlətinin principial mövqeyini çatdırıb:

Qarabağ

Diplomatlarla görüşdə mühüm Qarabağ mesajları

Azərbaycanın birinci şəxsi dünyaya, Qarabağ ermənilərinə və Ermənistana son sözünü dedi

erməni dövlətinin yaradılması qətiyyən mümkün deyil. Əlbəttə ki, Azərbaycan dövləti buna heç vaxt imkan verməyəcək və heç bir ölkə qondarma "Dağlıq Qarabağ respublikasını" müstəqil qurum kimi tanımayacaq. Orada keçirilən qanunus referendumlarda dönya birliliyi tərəfindən tanınmayıb və tanınmayıcaq. Məsələnin həlli ölkənin ərazi bütövlüyü çərçivəsində olacaq. Başqa variant yoxdur! Mən bunu bir daha bəyan etmek istiyirəm. Heç vaxt Azərbaycan ərazisində ikinci erməni dövləti

müsəbət təcrübəyə əsaslanır. Siz diplomatlar yaxşı bilirsiniz və biz bu məsələni öyrənməmiş - dünyada, Avropana nə qədər muxtarıyetlər var. Orada bütün məsələlər çox gözəl tənzimlənir. Bizim məsələdə də bu yanaşma üstünlük təşkil etməlidir".

Politoloq Zəfer Quliyevin fikrincə, diplomatlara verilən məsləhətlər, mesajlar və göstərişlər uzun bir müddətə hesablanıb: "Avropana, dünyada Azərbaycan həqiqətlərini yaymaq, Ermənist-

anatlı olsun. Bu, baxımdan prezidentin dedikləri strateji məqsədlərə xidmet edən məsləhətlərdir".

Ancaq politoloq mətbuata qapalı olan müzakirə və mesajların olduğunu da şübhə etmir: "Ola bilsin ki, bu auditoriya üçün prezidentin dediyi kifayət edirdi. Lakin o da mümkündür ki, mətbuat üçün açıqlanmanın hissələrə də var. Prezident daha dar bir çərçivədə məsələnin həll yollarını da-ha konkret formada müzakirə edə bilər".

bu məqsədə çatmaq üçün biz hər gün çalışırıq və çalışacaqıq".

***

Dövlət başçısının dediklərini şəhər edan Milli Meclisin deputatı, politoloq Rasim Musabəyovun qənaətinə, prezident ölkənin resurslarının xeyli genişlənməsinə diqqət çəkərək bu resurlardan Azərbaycanın problemlərinin dünyaya çatdırılması, həlli istiqamətində dəha səmərəli istifadəyə çağırış edib: "Rusiya və Qərb arasında yaranmış gərginliyin Qarabağ məsələsinə müyyən təsirləri var. Həmçinin İranın izolasiyasından çıxmazı, Türkiyənin xarici və daxili siyasetində dəha müstəqil addımlar atması da öz təsirini göstərir. Ukrayna etrafında yaranmış Rusiya-Qərb gərginliyi müyyən mənənda Azərbaycanın Qərb və Rusiya üçün eheməyyətini artırır. Gərəkdir ki, bu situasiyadan Qarabağ məsələsinin müsbət həlli namına istifadə olunsun".

R.Musabəyov Ali Baş Komandanın çıxışında düşmənə üvanlı sərt mesajları və diplomatlara hücumla bağlı mesajları verəməsinə də təbii saidy: "Əslində biziñ heç kəse qarşı torpaq iddi-amız yoxdur. İllərdir torpaqlarımız işğal olunub. Ona görə də bizim müdafiə olunmaq üçün əsasımız yoxdur, təbii ki, hücumda olmaliyə və dünyadan koncret mövqə tələb etməliyik. Beynəlxalq situasiyanı bir dənənədən keçirmək üçün bu görüş faydalı idi. Biziñ 57 ölkədə diplomatik missiya-mız fealiyyət göstərir və bu, böyük gücdür".

Tovuzun keçmiş icra başçısına qardaşından ağır ittihamlar

Musa Bağırov: "Həmid Bağırovu puldan, var-dövlətdən başqa heç nə maraqlandırmır"

Vəzifə sahiblərinin, icra başçılarının dələduzluqları haqda çox yazılıb. Pula olan həvəs, hərislik öz doğmalarını belə aldatmaqdan cəkindirmir. Musa Firudun oğlu Bağırov "Azadlıq" a ünvanlaşdırılmış məktubda belə bir situasiya ilə üzüldiyini yazıb: "1983-cü ildən 2006-ci ilə kimi daxili işlər orqanında müxtəlif vəzifələrdə işləmişəm. 1991-ci ildə Şəmkir Rayon Polis İdarəesində SƏMD əməliyyat müvəkkili işləmişəm. Qardaşım Bağırov Həmid isə Şəmkir Dövlət Bankının müdürü işləyirdi.

1992-ci ildə Şəmkir rayonunda camaat Həmidin evinə gedib tələb etdi ki, o, kənddən və bankdan çıxın. Həmid Tovuza gələrkən Aşağı Ayıblı kəndindən olan İmamqulunun vasitəsilə Xalq Cəbhəsinə keçdi və Tovuz rayon Dövlət Bankının müdürü oldu. Sonralar Tovuz rayon icra başçısı olanda izi itirmek üçün İmamqulunu tutdurdu. Kim ona dar gündə kömək etmişdi, hamisini məhv etdi. 1991-1993-cü illərdə bizi Volqoqrada Qovlar "Napitok" araqları və pomidor göndərirdik. Gecələr 12-14 "KaMAZ" markalı yüksək avtomatasını Ceyrançöl yolu ilə yola salırdıq. Yaxşı pul qazanırdı. Atam hörmətli, mərd, çörək verən insan olduğunu mən də polisde olanda çalışırdım ki, heç kimə pislik etməyim. Ona görə də polisde hər yerde hörmətli işləmişəm. Mən həmin kommersiyadan 250 min qazandım. 1993-cü ildə pullar dəyişəndə Həmid Bağırov Tovuz bankının müdürü idi. Hamının pulunu faizlə dəyişirdi. Həmin vaxt mən də 250 min pulu dəyişdim və 5 meşək 3-lük, 5-lük aldım. 2 gündən sonra Həmid bizi evə gələrək bir pullara baxdı, bir mənə baxdı, istehzali gülərək dedi: sabah bu pulları getir iri pul verim. Həmin 250 min pulu səhər apardım Tovuz Dövlət Bankına, Həmidə dedim pulu getirmişəm. Həmid tapşırıq verdi, 250 min pulu təhvil götürdürlər. Mənə dedi ki, 1-2 günə gəl pulunu al. 2 gündən sonra getdim, dedi 1 heftəyə gəl pulunu al. Beləliklə, 5-6 ay getdim-geldim. Evdə olan əşyalardan satıb dolanırdım. Həmid də hər dəfə sevincək təkəbbürle yuxarıdan aşağı baxaraq gülürdü. Axırdı gördüm vəziyyət günü-gündən pisləşir. Ailəmi kənddə qoydum, Bakıda bir otaqlı köhnə evim var idi. Elə oldu ki, yarımda bir kəndə gedirdim. Neçə dəfə uşaqları ele vəziyyətdə görəndə istədim özümü asam, sonra fikirləşdim ki, Həmid o qədər aqzöv və o qədər qəddar adamdır ki, evimi satıb uşaqları çölə tullayacaq.

Cənab President! Həmidin Tovuzda yanacaqdoldurma məntəqəsi, poliklinikası, obyekti var və hamısı həyat yolundaşının adınadı. Bakıda isə "Neapol" şadlıq sarayı, et dükanları, bir neçə evi, "Kaspian"da mağazaları var. 20 ildir mən onun nə evini, nə də bağıını tanımırıam.

Cənab President! Bütün Düzqırıqlı camaati bilir ki, Həmid başçı olmamışdan 12 il qabaq ora mənim id, hələ də həmin obyektdə mənim adamım işləyir. Neçə dəfə oranı boşaltmaq istəyib. Mən imkan verməmişəm. Həyatım boyu mən yaxşılıq etməkdən zövq almışam. Həmid isə kasibin pulunu, malını əlindən alıb. Tovuzda nə qədər insanların pulunu alıb, nə işini düzəldir, nə də pulunu qaytarır. Mən gözü tox insanam. Heç nədə görüm yoxdu. Həmid bizi elə günə qoydu ki, 20 yaşında mənim uşaqlarımın saçını ağardı. Həmid puldan, maldan başqa heç nə maraqlandırmır. 5-10 adama səbət daşıyır. Ona görə özündən aşağıdakılari ayaqlayıır. Cənab prezident, xahiş edirəm mənim Həmiddə olan 250 min pulumu və Düzqırıqlı kəndində olan obyektimi qaytarmağa kömək edəsiniz. Həmin pulun yarısını yetimlər evinə verəcəm".

Qarşı tərəfin də mövqeyini dərc etməyə hazırlıq.

□ E.HÜSEYNOV

Azerbaycanda dini zəmində gərginliyin artması ilə bağlı narahatlıq var. Bir neçə gün əvvəl Sabirabadda sələfi əqidelə səxsin saqqalının qırıldırılması, bundan sonra bir qrup radikal dindarın Müşviqabad qəsəbəsində şəhər dindarlar hücum etməsi ölkədə ciddi şəkildə gərginlik ab-havası yaradıb. Sosial səbəbələrə, mediada məzəhəblerarası gərginliyi qızışdıracaq çağışışlar artıb.

Iraq və Suriyada baş verən məzəhəblerarası toqquşmaların Azərbaycana sırayet edəcəyi ilə bağlı qorxulu proqnozlar da var.

Azərbaycan bu təhlükələrdən nə qədər siyortalanıb? Həkimiyət, cəmiyyət, siyasi müxalif dini zəmində gərginliyin qarşısını almaq üçün nə düşünür?

Qeyd edək ki, ötən gün qəfqazinfo saytı Sabirabadda saqqal kəsən Rəmzi Zeynalov barəsində rayon prokurorluğununda Cinayət Məcəlləsinin 221.1.2 (xulqanlıq) maddəsi ilə cinayət işi açılması ilə bağlı xəber yayıb. Saytin məlumatına görə, onun barəsində istintaq müddəti üçün iki aylıq həbs-qətimkən tədbiri seçilib.

Müsavat Partiyası Divanının bazar ertəsi günü keçirilən toplantısında Azərbaycanda son günler dini zəmində artan gərginlik müzakirə olunub. Bu barədə "Yeni Müsavat" a Müsavat Partiyası Mərkəzi icra Aparatının rəhbəri Arif Hacılı məlumat verdi. Onun sözlərinə görə, Müsavat cəmiyyəti dini mövzularda həssas olmağa çağırıb: "Biz hesab edirik ki, dini mövzu, xüsusən də müxtəlif istiqamətlər arasında olan münasibətlər həssas mövzulardır. İlk növbədə Azərbaycan cəmiyyəti son dərəcə ehtiyatlı olmalıdır. Siyasetçilər, jurnalistlər, cəmiyyətde ictimai fikre təsiri olan şəxslər bu xırda, lokal kimi görünən hadisənin böyük böyük bir qarşidurma və dağııntılarla səbəb olacağını nəzərə alaraq bu kimi məsələlərə ehtiyatla yanaşmalıdır".

Yaxın Şərqdə baş verən gərginliklərin Azərbaycana da təsir etdiriyini təxmin edən A.Hacılinin fikrincə, Azərbaycan cəmiyyəti Iraq və Suriyadan fərqləndiyi üçün ölkəmizdə bu cür gərginliklərin olması ehtimalı azdır, ancaq bununla belə, Müsavat funksioneri cəmiyyətin həssas olmasına və əlaqəli şəxslərin xüsusi diqqəti olmasına vacib olduğunu bildirdi: "Burda kimlərinə kiməsə güclə göstərməsi, kiminə başqları qarşısında əzələ şışirtmesi yoxdur. Çünkü İslam dini insanları qarşidurmaya, digərlərini alışaltmağa, sixışdırmağa yox, əksinə, insanlar arasında ilk növbədə müsəlmanlar arasında birlik və bərabərlik yaratmağa yönelik bir inancdır. Allah-teala Məhəmməd Peygəmbər (s.o.s) vasitəsilə gönderdiyi tövsiyələrində birgə olmağı, bərabərliyi, insanları qarşı dözmülmə yanaşlığı tövsiyə edib. Hazırda həm dünyada, həm də regionda gedən proseslər, eyni zamanda İraqda, Suriyada və digər ölkələrdə baş verən qarşidurmalar Azərbaycan cəmiyyətində də müəyyən gərginlik ya-

radır. Ancaq Azərbaycan cəmiyyəti ister Suriya cəmiyyəti, isterse də Iraq cəmiyyətindən inkişaf etmiş, daha irəli getmiş bir cəmiyyətdir. Biz geriye qaytmağalı, irəli baxmalyıq və Azərbaycan cəmiyyətini ayıran yox, birləşdirən cəhətlərin təbliği ilə məşğul olmalıdır".

Politoloq Arzu Nağıyev isə radikal dini qrupların Azərbaycanda qarşidurma yaratmaq imkanlarının olmadığına bildirdi. Ancaq bununla belə, onun

qüvvə yoxdur: "Ayrı-ayrı icmalar ola bilər ki, radikal çağışışlar etsin. Ancaq bu qrupların radikal fəaliyyətlər edəcəyinə inanmiram. Azərbaycanlıların Suriyaya getməsi səbəbələrinə nəzər salmaq lazımdır. Onları Suriyaya çekib aparan nədir? Əger bu insanlar Şəmi məqəddəs sayırlarsa, niyə Şuşanı məqəddəs sayımlar? Heç icaze olmadan da gedib orda vuruşa bilerlər. İkinci isə çox maraqlıdır ki, o gedənlərin ha-

rın sosial sinfi siması yoxdur. Dini baxımdan da onları ayı-ayrı sərhədlərə bölmək olmaz. Mənə, onlar artıq legi-oner yetişdirən, vahid bir mili kimliyi olmayan qələbiatorlardır. Azərbaycanda da ya vəhhabiler adı altında, ya radikal sələfi-lik adı altında belə proseslər cəhdələr edənlər var ki, bu ölkədə oturuşmuş dini sistem, tolerantlıq mühiti pozulsun. Dini toqquşmalar baş versin, həkimiyət üçün siyasi müxalifət-

Sabirabadda saqqal qırxan şəxs həbs edildi

Arif Hacılı: "Cəmiyyət son dərəcə ehtiyatlı olmalıdır"

Arzu Nağıyev: "Ölkədə dini zəmində qarşidurma mümkün deyil"

Zahid Oruc: "Dövlət məsələni nə qədər nəzarətdə saxlasa da, cəmiyyətə müraciətə də ehtiyac var"

Ictimaiyyət isə dini radikalizm təhlükəsi ilə bağlı həyəcan təbili calır

fikrincə, dini radikalizmin qarşısının alınması üçün ölkə daxilində ciddi dini maarifçilik və toleransi qüvvətli bərəqərər olmalıdır: "Bu gün dünyada milli dövlətçiliyi məhv etməyin variantlarından biri də dini zəmində qarşidurmalardır. Yəni bütün siyasi qüvvələr artıq kənarla qalıb və Azərbaycana təsir edə biləcək əsas məsələlərdən biri məhz budur. Ölkədə birterəflə dini təbliğ olmamalıdır. Bütün cərəyanlara müəyyən meydən verilməlidir. Radikallıqla maarifçiliyin arası bir addımdır. Bu gün maarifçi olan şəxsi sabah radikal çevirmək çox rahatdır, bir dəfə "Allahu Əkbər" şüarı deyir-sən və qızışdırıcı çağışışlar edir-sən. Dövlət dini tabliğ sahəsindən nəzarəti artırmalıdır. Tolerantlıq daha ciddi şəkildə təbliğ olunmalıdır. Mən həmişə deyir ki, bir dini inançla qurğulanmışdır. İraq və Suriyada döyüşənlər, sonradan bu fəaliyyətlərini başqa bir ölkəyə keçirəcəklər".

Milli Məclisin deputatı Zahid Oruc isə deyir ki, radikal dini təşkilatların Azərbaycana keçməsi cəhdələri artıq inkar olunmazdır. Deputatin fikrincə, həkimiyətə yanaşı, cəmiyyət özü də bu cür tendensiyalara qarşı olmalıdır: "Mənə ele gəlir ki, dövlət bu məsələləri nə qədər nəzarət altında saxlasa da, cəmiyyətə bir müraciətə də ehtiyac var. Dövlət millatlı birlikdən təhlükəyə qarşı mübarizə etməlidir. Vahid bir koordinasiya, milli birlik konsepsiyası yoxdur. Kimsə deyir ki, dövlət bunu tənzimləməsin, Qafqaz Müsəlmanları İdarəesine verilsin səlahiyyətlər. Çox gözəl, onlar yaratsınlar. Əger dövlət gərsə ki, bundan sonra hansıa qruplar qanunsuz əməllərə gedir, o zaman dövlət bu prosesə müdaxilə edə bilər".

Radikal, təkfirçi düşüncənin konkret bir icma və ya cərəyanada mövcud olmadığını qeyd edən deputatin fikrincə, beynələri doldurulmuş, zombileşmiş qruplar hər zaman təhlükəlidir: "Açığı desəm bunla-

dən kənar dini müxalifətlə toqquşmalar real mahiyyət daşı-sın. Burda məsələnin cazibülli tərəfi də var, onları nə qədər siixidəsalar onlar fealiyyətlərini davam etdirəcəklər, "Müsəlman Qardaşları"nın çevriləcəklər. Səudiyyə hökuməti vəhhabiliyin rəsmi ideologiyası olaraq dünyada yayılması üçün hər il milyonlarla vəsait xərcləyir. Bir çoxları maddi səbəbdən də həqiqətən də inandıqları, real dini məsələləri gördükleri üçün bu cərəyanə qoşulur. Mən bilərim ki, siz dinə yaxın bir jurnalistiniz, müxtəlif zamanlarda yazılarını da oxumuşam. Mən bizim mötəbər din xadimlərindən də eşitmişəm ki, vəhhabilik çox normaldır. Burada heç bir təhlükə yoxdur, ona qarşı mübarizə təhlükə yaradır. Texminən belə bir formul var, "İslam qapıdan qoşun, gedib silahla qayıtdı". Yəni dini savaşında böyük bir təşkilatlanmış kütleyə çevirilir. Düşünürəm ki, dini azadlıqlar geniş olmalıdır. Birləşmiş Ştatlar bütün dinlərin vahid məkanına necə çevrildi? Dünyada bir-biri ilə savaşan dinlər orada dinc yanaşı yaşıyırlar. Dinlərə azadlıq verilməli, həqiqi dini dəyərlər təbliğ olunmalıdır. Əsl İslamlı mahiyyəti ortaya qoyulmalıdır. Din xadimləri savadlanmalıdır, orta məktəblərdə islamın həqiqi esasları tədris olunmalıdır. Əger bu gün Gülen məktəblərini din təbliğ edir deyə bağlayırsa, o zaman onun əvezinə alternativi ortaya qoyulmayıq. Əsl İslami ortaşa qoymaq lazımdır. Nəinki vəhhabilik, hətta bizim dini komitəni təmsil edən məmurlarla yerli axundalar arasında çox ciddi münaqişə var. Bunların özü təhlükədir. Vahid bir koordinasiya, milli birlik konsepsiyası yoxdur. Kimsə deyir ki, dövlət bunu tənzimləməsin, Qafqaz Müsəlmanları İdarəesine verilsin səlahiyyətlər. Çox gözəl, onlar yaratsınlar. Əger dövlət gərsə ki,

□ Kənan RÖVŞƏNOĞLU

Svetoforda maşın şühsesi silənlər, cimərlikdə qarğıda-lı satanlar, mağazalarda satıcılıq edənlər... Siyahını uzatmaq da ola. Son illər Azərbaycanda uşaqların əməyin-dən istifadə edilən sahələr o qədər artıb ki, bunun üçün bir siyahı bəs etməz. Xüsusən yay aylarında uşaqların işləməsi tendensiya halını alıb. Amma dünya üzrə bu hal problem kimi özünü göstərməkdədir.

Küçədə işləyən uşaqlar əvvəllər böyük şəhərlərin bir problemi olaraq qəbul edildi. Amma indi qəsəbələri, ucqar rayonları da ağışuna alıb. Uşaqların işləməsinə mane olmaq üçün bir çox beynəlxalq anlaşma ve saziş imzalansa da, azyaşlı işçilər tarix boyu bilinən bir "mafiya"dır.

Beynəlxalq Əmək Teşkilatının texminlərinin görə, inkişaf etməkdə olan ölkələrdə 5-14 yaş qrupunda işləyən uşaqların sayı 250 milyondur. Uşağın işləməsi bir çox hallarda onun təhsildən məhrum edilməsinə, fiziki və mənəvi inkişafına mənfi təsir etməsinə səbəb olur.

UNİSEF Küçədə işləyən uşaqları ailələri ilə münasibət dərəcəsinə görə bir neçə qrupa ayırir:

1-ci qrup: ailələri ilə daim münasibətləri olan uşaqlar günlerini küçədə işləyərək keçirslər də, ailələrinin qoruması və nezareti altındadırlar.

2-ci qrup: ailələri ilə zaman-zaman münasibət quran "küçə uşaqları". Bu uşaqların ailə bağları zəifləsə də, tamamilə qopmayıb. Özlərini hələdə ata-analı, qardaş-bacılı hesab edirlər və ailələri olma-larının fərqindədirler. Onlar gün ərzində küçədə bir şeylə sataraq keçirslər də, gecələr çox zaman evlərində olurlar.

3-cü qrup: ailələri ilə heç bir münasibəti olmayan, işləyən uşaqlar. Onlar əsasən cəmiyyətin en yoxşul təbəqəsinin və dağlımlı ailənin uşaqlarıdır. Ailelərdən ya zorla, ya da öz istekləri ilə ayrılan bu uşaqlar günün 24 saatını küçədə keçirirlər. Evin-dən qovulan, qaçan, ailəsi olmayan və ya ailəsi tərəfindən tamamılıq nəzarət edilməyen uşaqlar üçün də küçələr ikinci ev sayılır.

UNİSEF-in araşdırma-la-rında qeyd edilib ki, küçələrdə işləyən və yaşıyan uşaqları gözleyən risklər aşağıda ki-midir: **a)** istismara məruz qalma; **b)** içki, siqaret, müxtəlif növ narkotik maddelərdən asılılıq ehtimalı; **c)** zehni və fiziki inkişafdakı geriləmə; **d)** döyülmə, yaralama və ölümle nəticələnən fiziki təzyiqlər; **e)** oğurluq, qəsəbkərələr kimi cinayətləri həyata keçirməyə meyllilik; **f)** psixoloji problemlər; **g)** fiziki qəzalara uğrama ehtimalı.

Küçədə işləyən uşaqlar əsasən ailələrin yanında qal-

ır, gündüz küçələrdə işləsə-lər də, axşam evlərinə qayıdır. Amma küçədə işləmə şərtləri onların psixi-sosial inkişaf və təhsil durumlarına mənfi təsir edir. Uşaqlar küçədə yaşamağa təhrik edilməsə, məktəbi atan və küçədə işləyən uşaqların da sayı azalacaq, onların cinsi istis-mara uğrama riski aşağı düşəcək, yüksək risk altındakı, aşağı gelirli ailələrin ailədaxili

cənubunda işləməye məcbur edilən uşaq sayı rekord həddə çatıb. Buralarda her beş uşaqdan biri işləməye məcburdur. Amma beynəlxalq təşkilatların hesablamasına görə, 2016-ci ilə qədər uşaq ortadan qaldırılması hədəf götürülüb.

Keçək Azərbaycana. Öl-kəmizdə yay tətili zamanı məktəblilərin məşğulluğu

cavüze başladığı dövrən sonra dəyişib ki, bu da ölkədə küçə həyatına məhkum uşaq-ların formalaşmasına təsir edən amillərdən biridir.

Küçə həyatına məhkum uşaqlarla aparılan söhbətlər-dən belə bir nəticəyə gəlmək olar ki, onlar belə yaşamaq istəmirler. Oğlanların böyük hissəsi hərbçi, peşəkar idmançı olmaq, texnika (cihazlarla, maşınlarla, kompyuter-

Əməkçi uşaqlar

dövrümüzün həlası...

Dünya üzrə 168 milyon azyaşlı işçidən neçəsi bizim payımıza düşür?

münasibətlərində ümumi bir yaxşılaşma və yeniyetmələr üçün daha yaxşı, sosial inkişaf təmin ediləcək.

2013-cü ilin göstəricilər-i-nə görə, dünyada uşaq işçilərin sayı 168 milyondur. Onların 85 milyonu təhlükəli iş sahələrində çalışır. Sonuncular arasında en yaxşı iş şərtləri valideynlərinə aid iş sahələrində çalışınlardır. Amma atasının tarlasında, mağaza-sında işləyən uşaqların heç biri maddi gelir əldə etmir. Bu isə uşaq əməyinin istismarı sayılır. Təhlükəsizliyi risk alımda olan 85 milyon uşağın yaşı 5-17 arasında dəyişir. Mədənlərdə, fabriklərdə və ya küçələrdə işləyən bu uşaqlar eyni zamanda cinsi, eləcə də fiziki istismarın qurbanı sayılır. Müasir sosiologiyada bu uşaqlara "müasir kölələr" deyiilir.

Amma bu da faktdır ki, 2000-ci ilə müqayisədə işləyən uşaqların sayı üçdə bir qədər azalıb. Yeni indi 78 min daha az uşaq işləyir. Xüsüsən de qız uşaqları arasında işləyənlərin sayı azalıb. 2000-ci ildən bu yana işləyən qız uşaqlarının sayı 40 faiz azdır. Ən çox uşaq işçilər Asiya ölkələrindədir. Faizlə hesablayanda isə Afrikada, ölkənin

lərlə) və ya insanlarla işləmək (müəllim, satıcı olmaq) istədiklərini bildirib. Hər üç oğandan biri və hər beş qızdan biri gələcəkde istədiklərinə nail olacağına inanır. Eyni zamanda hər dörd oğandan və dörd qızdan biri arzularının həyata keçəcəyinə inanmadığını söyləyib.

Məlum olub ki, sorğuya cəlb olunan bütün küçə uşaqlarının gelir mənbəyi var. Şüşə qabları və metal tullantıları yihib təhvil verməyi və dilənməyi əmək fəaliyyətinin bir növü hesab etsək, o zaman sorğu olunan bütün küçə uşaqlarını işləyənlər kateqoriyasına aid etmək olar. Küçələrdəki uşaqların yarısı maşın yumaq (25 faiz) və dilənmək (25 faiz) yolu ilə pul qazanır.

Uşaqlar bir qayda olaraq, 10-11 yaşlarında küçədə işləməye başlayırlar. Oğlan uşaqları qızlara nisbətən da-ha erkən yaşlardan işləməyə başlayırlar. Oğlanlar əsasən 10 yaşından, qızların isə 11 yaşından əmək fəaliyyətinə başladıqlarını bildiriblər. Uşaqların əksəriyyəti öz ailələrinə maliyyə cəhətdən kömək göstərmək üçün işlədiyi-qeyd edib. Lakin onların arasında ailə üzvləri tərəfindən işləməyə məcbur edilənlər de var.

Əksər hallarda uşaqlar yerinə yetirdikləri işləri özləri tapıb. Lakin təxminən hər dörd uşaqdan biri valideynlərinin, hər on uşaqdan biri isə yaşça böyük olan qohumlarının və ailə tanışlarının köməyi ilə işlə təmin olunub. Oğlan və eləcə də qızların hər beş nəfərindən dördü hər gün orta hesabla 3-5 manat pul qazan-dığını qeyd edib. Oğlanların 3 faizində, qızların isə 12 faizində gündəlik gelir 1-2 manat, 15 və 9 faizində müvafiq olaraq 6-10 manat təşkil edib.

□ Sevinc TELMANQIZI

Sadəlövh adamların gözəntiləri

Samir SARI

Prezident düz deyir, biz əcəb sadəlövh adamları, özümüzü müxalifəti və ya hüquq müdafiəcisi adlandırıq, amma xəbərimiz yoxdur ki, Avropa liderləri, yumşaq desək, sadəlövh deyillər.

Nə bileyk, biz də bunları principial, demokratik principle-re önem verən, insan haqlarına aid dəyərləri prioritət sayan personalar hesab edirdik. Heç demə, Əliyev demişkən, bunlar 11 il ərzində bir dəfə də prezidentimizə bir söz demirmişlər.

O vaxt böyük hay-küy düşmüşdü, president Obama və dövlət katibi Hillari Klinton həbsdə yatan bloggerların adını ağızlarına almışdır. Hətta deyildirdi ki, onlar belə bir xahişlə və ya tələbələ Əliyevə zəng vurublar, deyiblər ki, bloqçuları azad et. Havayı söhbət imiş.

Amma xanım Klintonun gənc ictimai-siyasi feal Bəxtiyar Hacıyevi şəxsən öz nüfuzu hesabına azad etdi. Hacıyevi haqq-hesabını hansı qrafaya yazaq, düzü, bilmirəm. Gözə görünən o idi ki, 3 gün əvvəl dustaqlıb iki yarlıs koykada yatan Bəxtiyar ABŞ dövlət katibi Bakıya varid olanda artıq azadlıqlıdaydı və ABŞ-in Bakıdakı səfirlilikində onunla üzbezəz oturub xala-bala şəkil çəkdirirdilər.

İndi ikisinin biridir, ya xanım Klinton Bəxtiyarın xahişini Əliyevdən şəxsən edib, ya da Hacıyevi prezidentin xəbər olmadan azad ediblər.

Biz, yumşaq deməsək, lap avam adamlarıq, elə bilirik ki, avropalı liderlər prezidentimizə vaxtaşını nəsə deyirlər, nəsə bir xahiş edir, nəsə bir tövsiyə verirlər, bu da onları eşidir. Elə deyilmiş. Məsələn, dünən qədər elə bilirdik ki, hüquq müdafiəcisi Leyla Yunusu həbsdən qurtaran yeganə səbəb Fransa prezidenti Ollandın Əliyevlə ikitərəflı görüşlərdə onun adını çəkməsidir. Bu da əbəs güman imiş.

Söz yox, bizim hakimiyət də arada tapşırığa, xahişə baxır, amma bunlar qarşılıqlı sövdələşmə əsasında olmalıdır.

Məsələn, Ərdoğan deyir ki, sayın Əliyev, lütfən, ölkənizdə olan Gülen məktəblərini bağlaya bilərsənmi? Əliyev də deyir, bağlayaram. Bəs sən nə yapa bilərsən abine? Ərdoğan deyir, nə yapamım abime, de. Əliyev deyir, ölkənizdə yaşıyan və Ermənistana gedib-gələnlərdən birini ver, tutaq. Vəssalam, razılıq əldə edilmişdir. Al bu sənə Mirqədirov, di bağlayın məktəbləri. Al, bu da sənə bağlanmış "Araz" kursları.

Beləcə, "Araz" axır "Kaspi"yə tökülr. Qoy şagirdlər ildə 4-5 min verib "Kaspi"də oxusunlar və qurur duysunlar ki, tələlərini iki qardaş dövlətin rəhbərləri müeyyən edib.

Mirqədirov və onun tərəfdarları isə oturub avropalı liderlərin ikitərəflı görüşlərdə Əliyevə nəsə deyəcəklərini gözləmelidirlər. Hələ o da desələr. Deməyə də bilerlər. Çünkü neft, qaz, İranla qonşuluq, Rusiya ilə yaxınlıq və sair qlobal səhbətlər olan yerdə sadəlövh adamların gözəntilərinə yer yoxdur.

Biz avamların ağılı gedir eyzən haqq-ədalət davası aparan isveçrəli deputat Andreas Grossa. Daha bilmirik ki, o, Mahatma Qandi, David Ben Gurion kimi gözü-könlü tox olan nadir insanlardan biridir, baxaq görək, onun ölkəsinin prezidenti Didye Burkhalter Əliyevlə ikitərəflı söhbətində siyasi məhbuslardan danışır, yoxsa bank sahəsində emekdaşlıqdan, karbohidrogen resurslarından və s.

Prezident onu da düz deyir ki, Avropa ölkələrinə çox-sayılı sefərləri, Avropa dövlət və hökumət başçılarının Azərbaycana sefərləri bunu göstərir. Ortada qarşılıqlı hörmət-iz-zət, ortaqlıq, biznes layihələri olandan sonra dürüst seçkilərin, günahsız tutulan gənclərin lafi olurmu heç?

Biz, yumşaq desək, sadəlövh, avam-cahil adamlar məsələyə Bilecəridən baxırıq, oysa ki, Strasburqdan, Brüssel-dən baxmalyıq.

Tutaq ki, biz adı çəkilən mərkəzlərin böyüklərindən biriyik, oturub Avropanın 50 ölkəsindən biri olan Azərbaycanın vəziyyətinə baxıraq, ağır-yüngül edirik. Soruşuruq, orda insanları İraqda, Suriyada olduğu kimi kütəvi şəkildə gülləyirlərmi? Yox. Misirdəki, Çindəki kimi kütəvi edam edirlərmi? Yox. İranda olduğu kimi geyim-keçimə, küçədə əl-əl tutmağa görə şallaqlayırlar mı? Yox. Belədirse, ta nə istəyirlər, şadlıqlarına sətilk eleməsindər, gün gələr, dürüst seçkilər keçirərlər, biz də boş durmurq ki, lazımı tövsiyələr veririk.

Münasibət təxminən bu cüdrür. "Biz hədəfə doğru gedirik".

Beynəlxalq Təhsil Mərkəzi

Biz siz Ukraynanın, Belorusun, Rusyanın və Gürcüstanın dövlət universitetlərində bakalavr və magistr dərcələri üzrə əyani, qiyabi və ikinci ali təhsil almağa dəvət edirik.

- < Kiev Dövlət Texniki Universiteti
  - < Komputer mühəndisliyi. Hüquq. İqtisadiyyat.
  - < Kremençuk Dövlət Universiteti
  - < Psixologiya. Jurnalistika. Hüquq. Filologiya
  - < Kiev Dövlət Dəniz Akademiyası
  - < Gəmi sürmə. Dəniz və çay nəqliyyatı. Hüquq
  - < Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti
  - < Müalicə işi. Stomatologiya. Əczaçılıq. Pediatria
  - < Minsk Dövlət Universiteti
  - < Beynəlxalq Münasibətlər. İqtisadiyyat. Jurnalistika
  - < Qrodno Dövlət Universiteti
  - < Hüquq. İqtisadiyyat. Pedoqoqika. Tərcüməçilik
  - < Volqograd Dövlət Ağrar Universiteti.
  - < Agronom. Yerləşmə və Kadastr. Elektrik təchizatı.
- Bizim bu ölkələrin yuxarıda adları sadalanan və bu siyahıda adları olmayan bir çox digər dövlət universitetləri ilə əməkdaşlıq və təmsilcilik haqqında rəsmi müqavilələrimiz var. Diqqət! Bəzi ixtisaslar üzrə pulsuz təhsil almaq şansınız var!**

Ünvan: Bakı ş. Məmmədzadə k. 13A Nərimanov m-su
Tel: (050) 3319999; (077)3319999; (055)2522525;
(012)4379980

Babasıl xəstəliyinin ən müasir metodla **MÜALİCƏSİ**

Almanıyanın məşhur "Karl Etorts" firmasının aparati ilə
Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş
həkim tərəfindən qanlı, ağrısız, yataq rejimi gozəlmə-
dən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Elan

Bakının Türkən qəsəbəsində dənizdən 600-700 metr aralı, sahəsi 20 sot olan bag satılır. Bağın ordəri, 82 metr dərinlikdən çıxan şirin suyu, hasar və darvazası, meyvə agacları, 1 otaq və mətbəxdən ibarət kiçik tikili var. Qaz və telefon xətti yaxınlıqdan keçir. Qiyməti razılaşma yolu ile.

Əlaqə tel: 070-611-64-15

Kişilər!!!

Xəstəliklərdən əzab çekən adamlar üçün! Diqqət!
İsrail təbabəti tətbiq edilir! Axırıcı şans!!!

Əger Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməsə və Siz aşağıda göstərilən xəstəliklərdən həmşəlik qurtarmaq isteyirsinizsə, onda yaxşı insanlara, keyfiyyətli, qısa müddətdə və tam müalicesini d-r Vaiz Səmədov apara biler:

- * Cinsi zəflilik, meylin və erekxiyann azalması tam impontensiyyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayıraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayıraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenomasi (vəzida düyünlərin əmələ gəlməsi)
- * Cinsi vezilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasiq-xayalıqda sizilti, küt və ya keşkin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilmesi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən əyilməsi (Peyroni xəstələri)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiye getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Qadınlarda uşaqlıq boruların keçməməzliyi
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçlarm悖tün formalatda tökülməsi və sizanaqlar
- * Gərginlik, yuxusuzluq, yaddaşın azalması

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
"doktor Vaiz Səmədov".

Sabunçu rayonu, Bakıxanov qəsəbəsi, Bəşir Bünyadov küçəsi 10/3 ünvanında yaşayan məcburi köçkün Böyükəğə Mehərrəmov prezidentən kömək istəyir. Prezidentə ünvanı məktubun surətlərini Ali Məhkəmənin sadri Ramiz Rzayevə, baş prokuror Zakir Qaralova və redaksiyamıza göndərib.

Göndərdiyi məktubunda köçkün yazır: "30 avqust 2013-cü ildə Xətai rayonu erazisində, "Xətai" metro stansiyası yaxınlığında cinayət hadisəsi baş verib. Mənim yetkinlik yaşına çatmayan oğlum, Knyaz Knyazlı da hadisə yerində olub. Hadisə zamanı S.Orucov küçəsi ev 15, mənzil 13-də yaşayan Ceyhun Maqsudova kürək nahiyyəsindən 1 biçaq zərbəsi vurulub. Baş veren cinayət hadisəsinə görə Xətai RPL-nin 37-ci polis bölməsində CM-in 126.1 maddəsi ilə cinayət işi başlanıb. Hadisədən 3 gün keçəndən sonra C.Maqṣudov xəstəxanada dünəyini dəyişib. Sonradan Xətai Rayon Prokurorluğununda iş üzrə CM-in 126.1 maddəsi ilə başlanmış cinayət işi CM-in 120.1 maddəsinə tövsiyə edilib. Və cinayəti işini araşdırmaq Xətai Rayon Prokurorluğunun müstəntiq vəzifəsi üzrə stajyori Teymur Qarayevə tapşırılıb. Elə həmin gün 1992-ci il təvəllüdü Yusif Məhərrəmov könlüllü olaraq, heç bir təzyiq olmadan prokurorluğa gedib və cinayəti törətdiyini etiraf edib".

Məktub müəllifi yazır ki, bu haqda müstəntiq bələ bir məzmunda protokol tərtib edib: "3 sentyabr 2013-cü il tarixdə Yusif Məhərrəmov rayon prokurorluğununa könlüllü gələrək cinayət eməlini etiraf edib". 5 sentyabr 2013-cü il tarixdə 16:20-dən, 17:40-dək Yusif Məhərrəmovun Ceyhun Maqsudovu vurdunu bildiridi. Hər dəfə görüşəndə deyirdi ki, sənin oğlunun günahı yoxdur, pulu ver buraxaq. Mən deyirdim ki, köhne avtomobilim var, ancaq 5 minə gedər. Müstəntiq isə deyirdi ki, bu rəqəmi vur 4-ə, yəni 20 min manat. Mən soruşdum ki,

Elan

29.03.2000-ci ildə Tovuz rayon, Aşağı Öysüzlü kənd sakini Mirzəyev Natig Əlihan oğlunun adına verilmiş 1005 sayılı mülk qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ORİJİNAL AKSESUARLAR

**Ucuz qiymətlərə, gözəl, keyfiyyətli
hədiyyələr və ev üçün bəzək əşyaları**

"SƏDƏRƏK" TİCARƏT MƏRKƏZİ
3-cü zona, 15-ci sıra, 40 nömrəli mağaza

Əyləncəli, sürətli, asan!

Klassik metodlardan fərqli olaraq,
Siz passiv deyil, aktiv dinləyicinizsiniz!

Kursumuzun sizə vəd etdiyi bacarıqlar:

✓ İlk dördən son dördə qədər ingiliscə danışmaq!

✓ Sizləri zəhərlənməkən deyil onları istifadə edərək öyrənmək!

✓ Danışaraq sətərəfli grammatika bilsəti olda etmek!

✓ Qida tələffüs və güvəndən danışmaq!

✓ Real ingiliscə söhbətlər

BONUS english

EXPLOSION

dəstəri kursunuzun təqdimindən
tətbiq olunur! HƏDİYYƏ olunur!

Bakı şəhəri, Bünəyt Sərdarov küç 2, ev 2.

(012) 492 61 75; (051) 433 46 87; (070) 806 56 63

(İçəri Şəhər metrosu, İran səfirliyinin yanı)

"Müstəntiqə 20 min vərə bilmədim, oğlunu cani elan etdilər"

Bakı sakini prezidentə məktubunda belə yazıb: məcburi köçkün ölkə başçısından kömək istəyir

bunu sizinki isteyir? Mənə cavab verdi ki, yox, bizim aqsaqqal istəmir, Bakı Şəhər Prokurorluğunundan filankəs (adını çəkmək istəmirəm) isteyir. Mən dedim o qədər pulum yoxdur və razılaşmadım. (Mən bir çox biabırılıqlı hələ açmaq istəmirəm). Və nəticədə 10 aylıq istintaqdan sonra birendər - bire Xətai Rayon Prokurorluğunun stajyori Teymur Qarayev qəll hadisəsini Yusif Məhərrəmovun üzərindən götürürək mənənə oğlum Knyazlının üzərinə qoydu! Mən məcbur olub baş prokurorun ünvanına şikayət yazdım, şikayətim icraata götürüldü. Sonra məni Bakı şəhər prokuroru cənab Əziz Seyidli qəbul elədi. O isə mənə bildirdi ki, gec şikayət eləmişiniz, artıq bizi deyil.... Mən ona bildirdim ki, oğluma bu ittihəm 3-4 gün müddətində verilib və tələm-tələsik işi Bakı Şəhər Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə göndərildi. Mən de təcili olaraq Baş prokuror Zakir Qaralova müraciət eləmişəm və cavab da gelib ki, iki nəzərətə götürmüştək. Bundan artıq mən nə etməliydim? Mən oğlumun müdafiə olunması sizlərdən xahiş etmirəm və eminəm ki, oğlum Ceyhun Maqsudovu biçaqla vurmayıb. Xahiş edirəm ki, işə obyektiv və ədaləti baxılsın".

□ E. MƏMMƏDƏLİYEV

Ailəsi "Təhminə və Zaur" faciəsi haqda danışdı

Zaur Mirzəyevin anası oğlu barəsində mətbuatın yazdıqlarına etiraz etdi

Məmmədəliyev 23-də APA İnformasiya Agentliyi Sabunçu Rayon Polis İdarəesində aldığı məlumat əsasında xəber yaymış. Xəbərdə deyilər ki, Zabrat sakini Zaur Mirzəyev qısqanclıq zəminində arvadı Təhminən öldürmək qərara gəlib.

O, arvadına bir neçə biçaq zərbəsi vurub və öldürüyüəmən olub, özünə qəsd edib. Zaur qonşusunun həyatına keçərək özünü orada asıb.

Lakin biçaqlarından Təhminə ölməyib. Onu ağır vəziyyətdə xəstəxanaya çatdıraraq həyatını xilas ediblər. Xəbərdə deyilər ki, Zaur bu addımı atmamışdan qabaq onun telefonuna bir kişi zəng edib, arvadı ilə görüşdүünü deyib.

O da bundan sonra arvadını biçaqlayıb. Bu məlumatı "Yeni Müsəvət" qəzeti də daxil olmaqla, başqa qəzetlər, xəber portalları APA-ya istinadən dərc ediblər. Amma Zaur Mirzəyevin ailəsi xəbərdə deyilenlərlə razılaşdır.

"Mənim oğlumun heç bir məhkumluğunu olmayıb. Bunu yazanlar səhə yol verib. İkincisi de işsizlikdən heç vaxt özüne qəsd etmek fikrine düşməyib. O, avtobus sürücüsü olub. Zabrat camat onu yaxşı taniyır. Hörmətli kişi olub, sakit adam idi. Heç kimlə ədəvəti də olmayıb".

Bu sözləri Z. Mirzəyevin anası Zərifə Mirzəyeva "Yeni Müsəvət"ə gələrək bildirdi. Anasının sözlərinə görə, oğlu barəsində mətbuatda yazılın məlumatlar başdan-ayağa səhvdir. Z. Mirzəyeva bildirir ki, mətbuatda oğlunun öz həyat yoldaşına bir neçə biçaq zərbəsi endirməsi xəbəri də yalandır:

"Arvadına bir biçaq vurub. Ondan sonra da arvad bir sutka xəstəxanada yatıb, çıxıb. İndi de sağdır. Oğlum nə ona çoxlu biçaq zərbəsi vurub, nə əvvəl məhkumluğunu, nə də işsizlikdən canına qəsd etmək isteyib. Bütün bunları kim deyibse səhv danişib. Arvadına bir biçaq vurub, sonra da intihar edib".

Şikayətinin sözlərinə görə, oğluna hadisədən əvvəl bir nəfərin zəng etməsi də səhv məlumatdır: "Guya bir kişi zəng edib və oğluna arvadı ilə görüşdүünü deyib.

Zaur da bundan hirslenib intihar edib. Əvvəla, hadisə baş verən vaxt onun telefonu olmayıb. Telefonu təmərə vermişdi, 15 gündür bağlı idi. Ona görə heç kim ona zəng etməyib. Mənim oğlum sakit adam idi. Heç kimə dəyib-dolaşmayıb. Qarabağda döyüşlərdə olub. Hami Zabratda onu hörmətli oğlan kimi taniyib".

□ EMİL

Messini gözdən qoymayın,

Robbeni yıxmayın...

Braziliyada bir aya yaxndır davam edən dünya çempionatı sona çatır. Bəki vaxtı əy nun 10-na keçən gecə, saat 01:00-da sonuncu yarımfinal matçında Argentina millisi Hollandiya yığması ilə qarşılışacaq.

Argentina millisi bu çempionatda parlaq oyun nümayiş etdirməsə də, yarımfinaladək irələməyi bacardı. Argentina 1994-cü ildə bəri keçirilən dünya çempionatlarında yarımfinala çıxa mübarizdir. Bu dəfə isə "F" qrupunda İran, Bosniya ve Nijeriyası ilə mübarizədə 9 xal top-laya bildi. 1/8 finalda İsvərəni, 1/4 finalında isə Belçikanı mübarizədən kənarlaşdırıban Argentina bu mundialda daha güclü rəqiblə gücünü sınanmalıdır.

Argentina və Hollandiya komandaları indiye kimi dördü dünya çempionatlarında olmaqla 8 dəfə qarşılaşmışlar. Bu oyndlarda hollandların aşkar üstünlüyü var: 4 qələbə, 3 heç-heçə ve 1 məğlubiyət.

Hollandiya milli komandası argentinillara dünya çempionatının 1974-ün ikinci qrup mərhələsində 4:0, 1998-in 1/4 finalında 2:1 hesabıyla qalib gəlib. Argentina isə yalnız 1978-ci il mundialının finalında, əlavə vaxtda 1:3 hesabıyla qələbə qazanıb. Rəqiblərin 2006-ci il dünya çempionatının qrup mərhələsində baş tutan son oyunu qolsuz bərabərliklə başa çatıb - 0:0.

Argentina millisinin oyununda problemlər olduğu barədə dəfələrlə yazılsa da, komanda hər mərhələdə "sudan quru çıxa" bilib. Argentinanın keçirdiyi oyunlarda sadəcə, bəxti gətirib demək də ədalətsizlik olardı. Amma keçirdiyi bütün oyunlarda minimal hesablı qələbə qazanması Argentinanın komanda olaraq gücünün yetirincə olmadığını və yalnız bəzi oyuncularının fərdi ustalığı sayəsində yarımfinaladək irəliliyini göstərir. Komanda qrup mərhələsi də daxil olmaqla cəmi 8 top vurmasının başqa necə izah etmək olar? Səkkiz topun 4-nü Leonar Messi vurub, Gonzalo, Roxo və Anxel di Mariya isə hərəyə bir dəfə fərqlənilərlə. Bosniya ilə

oyunda isə bir avtoqol olub. Müqayisə üçün qeyd edək ki, Hollandiya qrup mərhələsində rəqib qapılarda 10 top vurmuşdu. Argentina yarımfinala gəlib çatsa da, hələ Hollandiyanın qrupda vurduğu qolların sayına çatmayıb. Bu fakt Argentina millisində hücum xəttində işlərin qaydasında olmadığını bir daha təsdiqləyir. Daha bir məqam isə argentinə ulduz oyuncusu Messinin pley-off mərhələsində hələ də qol vura bilməməsidir. Bu rəqiblərin bütün müdafiəni ulduz hücumçunun zərərsizləşdirməyə yönəldiyi ilə də izah oluna bilər. Amma yalnız səbəb bu da deyil. Messi dahi futbolcu olsa da, ona qol vurmaq üçün komanda yoldaşları şərait yaratmalıdır. Argentinanın isə komanda oyunu ya çox zəifdir, ya komanda atmosfer istənilən səviyyədə deyil. Zənnimizcə, Argentina bu çempionatda ilk dəfə bu gecə daha ciddi sınaq qarşısında olacaq. Büdəsə,

evə gedəcək...

Hollandiya ilə oyun ərefəsi Messi ilə bağlı maraqlı statistika açıqlanıb. Məlum olub ki, Argentina yığmasının hücumçusunu uğurlu aldadıcı hərəkətlərin və qol məqamlarının sayına görə dünya çempionatının lideridir.

27 yaşlı futbolçu rəqiblərini driblinqin köməyi ilə 29 dəfə geride qoyub və rəqib qapıları öündə 19 qol vəziyyəti yaradıb.

Argentina millisi yarımfinal oyununa ciddi itkiyərən çıxmış olacaq. Nijeriya ilə oyunda zədələnən Serxio Aquerodan sonra Anxel di Mariya da sıradan və çıxb. Xüsusilə Anxel di Mariyanın sıradan çıxması Argentinanın hücum xəttinin zəifləməsi və Messinin işinin daha da çətinləşməsi deməkdir.

Hollandiya millisinin futbolcusu Bruno Martins komandasının Messiye qarşı necə oynayağından danışır. O, Argentinanı məğlub edə biləcəklərini deyib:

"Argentinanın Belçika ilə oynadığı matçı izləmişəm. Belçika Argentina ilə oyunda çoxsaylı qol imkanları yaratmışdı. Düzdür, rəqib yaxşı futbolçulardan ibarət komandanadır. Ancaq hər komandanın güclü və zəif tərəfləri var. Onları məglub edə bilərik. Rəqib futbolçu Messiye isə topun çatmasına imkan verməmeliyik".

Hollandiya millisinin məşqçisi Patrik Kluyvert Messiden cəkinmədiklərini deyib.

Onun dediklərinə diqqət yetirək: "Soruşursunuz ki, biz Messi necə dayandıracaq? Bəli, o, vacib oyunçudur. Amma bəs, Argentina Robbeni neçə dayandıracaq?" Doğrudan da 1984-cü il təvəllüdü bu hücumçu bu mundialın ən yaxşılardan hesab olunur. Robben sanki motor kimi işləyir, hücumdan orta xəttə qaçıq, oradan müdafiəyə. Meksika və Kosta-Rika ilə görüşlərdə xüsusi olun qarşısını almaq müşkülə çevrilmişdi.

Bu oyununun sürətli və texniki oyunu Hollandiyanın əsas gücü hesab oluna bilər. Onun Meksika ilə oyunda "yixilaraq" penaltı qazanmasından sonra ona həkimlərin diqqəti daha da artıb. Hətta herəndə adama elə gelir ki, Robben indi "yalançının evi yandı, heç kim inanmadı" durumuna düşüb...

Uesli Sneyder də Robben haqda müsbət fikirlər səsləndirib. O, Robbeni Hollandiya yığmasının Messisi adlandırib:

"Robben komandaya çox kömək edir. Oyunlarda rəqibin 2-3 futbolcusu onu zərərsizləşdirməyə çalışır. Bu zaman isə bizim istədiyimiz kimi oynamız üçün imkan yaranır. Argentina üçün Messi necə önməlidir, bizim üçün də Robben elədir".

Sneyder Argentina ilə matçın asan olmayacağı deyib: "Argentina ilə oyun asan olmayıcaq. Çünkü rəqibimiz çox güclüdür. Amma biz özümüzə güvənirik. Argentina yığmasının futbolcuları oyulara yaxşı forma-

da çıxır. Biz də ən yaxşı oyunumu nümayiş etdirməyə çalışmalıyıq. O zaman qələbə qazanma şansımız daha çox olacaq".

Robben, Snayder və Van Persi "trio"su Hollandiyanın qələbə formulasıdır. Bu formulanı isə futbolu elm hesab edən baş məşqçi Lui Van Qal təpib. Onun "qocaları" mundiala aparmaqda qıyananlar indi holland məşqçinin ünvanına təriflər yağıdırırlar. Futbol mütəxəssislərinin rəyinə görə, Van Qal Braziliya çempionatında oyunun gedisində iki-üç dəfə taktikani deyilir ki, bu da yeni futbol tarixində görünməmiş hadisədir. Kosta-Rika ilə oyunun uzatma dəqiqələrində qapıcıını dəyişməsi və bunun nəticəsində komandanın yarımfinal yüksəlməsi Van Qalin istedadlı məşqçi olduğunu daha bir sübutu kimi qiymətləndirilib.

Yeri gelmişkən, Hollandiya millisinin qapıcısı Yasper Silesen penaltılər seriyası öncəsi Lui van Qalın beşə bir qərar verəcəyindən xəbərsiz olduğunu deyib: "Penaltılər seriyasında qapını qorumaq istədim. Həmin vaxt Tim Krul daha yaxşı durumda idi. Buna görə də Lui van Qalın qərarını qəbul etmək məcburiyyətində qaldım".

Van Qal da rəhbərlik etdiyi komanda haqda xoş sözələr deyib: "Hazırkı Hollandiya millisi bu günə qədər işlədiyim ən yaxşı kollektivdir. Bunu ilk təlim-məşq toplantıda da hiss etmişəm".

Van Qal qapıcı əvəzətməsi ni oyundan əvvəl planlaşdırıldı gini etiraf edib: "Hələ matçdan əvvəl Tim Kruldan istifadə etməyi düşünürüm. Sadəcə, Silesenin məyus etməmək üçün bunu heç kimə bildirməmişdim. Əslində hər iki qapıcıının öz üstünlükleri var. Ancaq Tim Krul penaltılər seriyasına qədər də komandanın ən yaxşılarından biri idi".

Qeyd edək ki, bu mühüm qarşılışma türkiyəli referi Cüneyt Çakırə həvələ olunub. Onun köməkçiləri Bahaddin Duran və Tarık Ongun olacaq.

C.Çakır bunda əvvəl, Əlcəzair - Rusiya və Braziliya - Meksika görüşlərini idarə edib.

□ Orxan ƏLİYEV

Bu gecə yarımfinalda Argentina millisi Hollandiya ilə qarşılaşır; argentinə ulduz üç oyundur ki, fərqlənə bilmir...

